

308236

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
సంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ ఆగస్టు నెల 21 వ తేది శుక్ర వారము.
ఆనంద నామ సంవత్సర శ్రావణ బహుళ అమావాస్య 30.

No. 125
సంచిక ౧౨౫

ఆనందా ఫౌంటేన్ వేనా.

౧౪ వన్నె బంగారు నిబ్బు చేర్చబడియున్నది. పెద్దకొళాయి యున్నందువలన ఇంకొక చాలాపట్టును. విద్యార్థులు వేలకొలది కొనుచున్నారు. వలయువారలు కాలయాపనమును చేయకొందురు గాక. ఇయ్యది వెడల్పు నిబ్బుతోగాని సన్ననిబ్బుతోగాని విక్రయింపవచ్చును. వెల. రు. 1-12-0. క్రిందవ్రాసియుండు విలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

కాగితములు రకములు

జాన్ కాగితములు, తెల్లకాగితములు, కలర్ కాగితములు, మరియు అనేక స్టేషనరీ సామానులు పెనసెల్లు పేనాలు, టైప్ రైటింగు కాగితములు, లెజ్జర్ కాగితములు, ఇవి అన్నియు దొరకును. వలయువారలు క్రింద అడ్రెస్సునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ

ఆనందా ముద్రాలయము.

బ్రాడ్వే, మదరాస్.

ఓటో మోపాని

“ఓటో, ఓటో” అని ముందు పేరుపెట్టుకొని పనికొనిన అత్తరులు బయలుదేరినవి. మా ఓటో మోపాని యను అత్తరు మొట్టమొదట బయలుదేరి ప్రఖ్యాతిని గడించినతరువాత తులినజాచి నక్క వాతపెట్టుకొనినట్లు ఈచెడ్డ అత్తరులు బయలుదేరి బజారును పాడుచేయుచున్నవి. కాబట్టి ఓటో అను పేరు ముందుపెట్టుకొనినంత మాత్రాన ఆయత్తరులను గొని మోసపోకుడు. ఓటోమోపానిని మాత్రమే చూచికొనుటవలన మీసామ్మ వృథాకాదు. ఓటోమోపానియొక్క విశేషము లివి.

(1) ఓటోమోపాని :—ఒకసారి బట్టలమీద రాచుకొనినతరువాత నాలుగు రోజులవరకు వాసనపోదు. పోవునది రుజువుచేసినవారికి 100 రూపాలు బహుమతి యిచ్చెదము.

(2) ఓటోమోపానిని రాచుకొనిన తోడనే చుట్టుప్రక్క యంతయు ఘుమఘుమ సువాసతో నిండియుండును ఒక ప్రహ్వద్యాన వనమధ్యనుండున్నట్లుండును.

(3) ఓటోమోపానికే అనేకమంది మహారాజులు, రాజులు, జమీందారులు, శ్రీమంతులు, వక్త్రు సాధారణులు సయితము అడుగనిదే వందలకొలది యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చియున్నారు.

(4) మైసూరు ప్రదర్శనములోను, ఇతిరవోటులలోను బంగారు పతకములు దాని ప్రాశస్త్యమునకయి ఒసంగిరి.

(5) ఓటోమోపానివాడు ఈ అత్తరు బాగుగలేదని రుజువుచేసినవారికి 100 రూపాల యిచ్చెదమని ఘంటాపదముగ జెప్ప సాహసించుచున్నారగాని పోలిక అత్తరులను సృష్టించి మోసముచేయువారు నోరు మెదల్చలేకయున్నారు. ఈబుట్టు ప్రతిదినము వందలకువందలు ఎగిరిపోవుచున్నవి. ఏవెండిండ్లలోను ఇవే. ఏ నాటకములలోను ఇవే. ఎచ్చటను ఇవే.

1/2 జోన్ను గ్లాసు ప్రాపకుల బుడ్డి 1-కి 2-0-0. 1-1/2 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0. ఓటోమోపాని సెంటెండుకార్డు డబ్బా 1కి 0-12-0

(ఈకార్డు 12 తక్కువగా పంపబడవు.)

అన్ని వోటులలోను ఏజెంట్లు కావలయును. వర్తకులకు స్పెషలురేట్లు యివ్వబడును.

పోలు ఏజెంట్లు:—షా భగవాన్ దాస్ చున్నీలాలు అందు కంపెనీ, 177 చైనాబజారు రోడ్, మదరాసు.

ది న ప త్రి క.

ప్రతిదినము 10 పుటల విషయ ముండును.
చందా సంచిక రూ. 12-0-0; 3 మాసములకు రూ. 3-4-0
6 మాసములకు ,, 6-4-0 1 మాసములకు ,, 1-2-0

క్రొంప్టన్ ఇంజనీరింగు

కంపెనీ, మదరాసు.

ప్రింటింగు ప్రెస్సులు,

రయిసు మిల్లులు,

పిండి మిల్లులు,

నీరుతోడు యంత్రములు,

మొదలగు వాటిని టీని ఆవిరివలన గాని, గ్యాసువలన గాని, నూనెవలన గాని, లేక విద్యుత్ శక్తి (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, నడపింపవలయు ననువారు

ఎస్టిమేటులకు, స్కీములకు

మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది

మావద్ద ఎలక్ట్రికల్ సామానులు, జనరలు యిజనీరింగు సామానులు విశేషముగా గలవు.

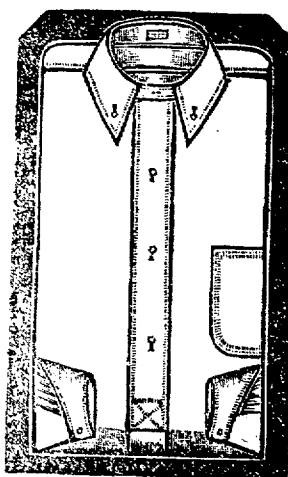
మేము ఎంగల్ బర్న్స్ లూబ్రికేటింగు ఆయిలు లకు ఏజెంట్లుము.

చిరునామా:—

నెం 7, ఆర్మీనియన్ స్ట్రీట్, మదరాసు.

The Crompton Engineering Co.,
7, Armenian Street, MADRAS.

టీవల్ షర్టులు.

మొదటిరకము టీవల్ షర్టులు
డబ్బా 1-కి రు. 18-8-0
రెండవరకము ,, 12-0-0
సాధారణరకము ,, 10-8-0
ఇంగ్లీషు రంగులుగల
షర్టులు 1-కి రు. 2-4-0
వ్రాయున ప్లస్సుడు
మీసాడి చుట్టుకొలత
యెంతో, తొమ్మిది ప్లస్సు
అంగుళములలో వ్రాయు
వలయును.

మీ యూరికి దగ్గరనున్న రైల్వేషను శేఖర్
లండను ప్రెషింగు కంపెనీ

37/38 రత్నబజార్

LONDON TRAD
37/38 Rattan Bazar

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము సేలకువేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణలు మాత్రమే

తల నెప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బావును

పార్శ్వపు నెప్పుల గారడోలును. పోట్లపోగొట్టుడు

వనమూలికలచే హిందూదేశమంగు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

పంచభావచీటి చూచికొనిన మోసము గలుగదు

చిరునామా:—ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, సోస్టవాక్కు నెం. 212, మద్రా

అనుభూత్యాయుక్తేంద్ర నిలయమువారి
యశాషధములు.

1. స్వతంత్రము. (గారంటీ) ఎన్ని సంవత్సరములనుండియైనను, వాతమువలనగాని, మరియేరంగమువలనగాని ముడిగిపోయిన కార్లుగాని, చేతులుగాని, రెండుమాడులు ధృవయోగించిన యధాస్థితిలోనికి వచ్చును. అనేకమందిక బాగుపడినది. వెల బుడ్డి 1-కి రు 4-0-0.
2. గంధక ఛిన్నము. ఇదివర కెన్నడు నెవ్వరిచేతను తయారు చేయబడలేదు. చాల విచారణవైసి కనిపెట్టబడినది. కుష్టు నకును, కడుపునొప్పలకును, దీనివంటిమందులేదు. వెల రు 1-కి 1-0-0
3. క్రణనాశిని. (పలాశ్రి) ఎట్టి యసాధ్యమగు పుండ్లను చుట్టిలగా మాపును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-8-0
4. గంధక నాశిని. ఇది మాడుపుతలలో నెట్టిగజ్జని, చిడుమును, రూపుమాపును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-4-0
5. స్వదేశి కాపీ పొడుము. ఇది పలువిధములగు మూలికలచే తయారుచేయబడినది. ధాతుపుష్టిని, వైద్యశాంతిని మిక్కిలి యుపయోగము. వెల డబ్బీ 1-కి 0-6-0.

టి. పి. శ్రీనివాసాచార్యులు. అండు, సస్సె.
అనుభూత్యాయుక్తేంద్రనిలయం, శ్రీరామతీర్థ విశాఖపట్టణం.

కుచ్చీలు, మంచములు, బీరువలు.

మానద మియింటి నలంకరించు సామానులన్నియు నులభక్రయమునకు వారకును. చెన్నపట్టణములో మాకంటే చతుకగా నమ్మువారు లేరు.

మడత కుచ్చీ	1-కి	1-2-0
కాక్ వన్ కుచ్చీ సాదా	"	2-2-0
డిల్ చీతులుగలది	"	8-12-0
ఇనుపమడత మంచము కాక్ వన్ గలది సింగిల్		10-0-0
డిల్ స్పింగుది		18-8-0
మట్టరకం స్పింగు		12-0-0
స్పింగుతో టాపు సయితముగల ఇనుపమంచము (సింగిలు)		16-8-0
బీరువలు 8x4 అడుగులు		17-0-0
డిల్ 5x8 1/2 28-0-0	డిల్ మేలరకం	30-0-0
పడకకుచ్చీ అనే సోఫా కుచ్చీ పేముది		8-8-0

కాటలాగులో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన వారికి పంపెదము.

పి. ఎస్. పొన్ను స్వామి పిల్లె అండుసస్
కాలినెట్ మేకర్స్ 41/42 రాటర్ బజారుపేది, మదరాసు.

కలరాకు సిద్ధోషధము

౧౦౦-కి-౯౯-గుణము.

తప్పక యేదశలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును
మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణమును స్థిరముగను
వుంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ 0=12=0. మాత్రమే.
విషాచి సంజీవిని - ఘా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గరరైలుస్టేషనును దెలుపవలెను.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

ఎ.వి. యస్. ఏ. యం. బి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి. మదరాస్.

తెలిగ్రాం అడను
పండిట్, మదరాస్.

వనోషధి సారసవరిల్లా.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు నెకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళపోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు, రసపట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన చయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు వుప్పినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును. బ్రహ్మసీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గమనించును. రెండుసీసాలు తోడనే శరీరము బాగుపడును.

సీసా వెల రూ. 1-4-0.

డి. బి. సావంత్. ౧౪౪. ఫనసవాడి. నం. ౨. బొంబాయి

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

లక్ష్మి.

బలవర్ధన ధర్మము.

మెదడులో పటుత్వము లేకుండుట, స్త్రీలు వెట్టిగా యేడ్చుట, మలబద్ధము, నిస్సారత, వీర్యనష్టము, వెన్నెముకలో నొప్పి, పాలిపోవుట, నపుంసకత్వము మొదలగు వానిని కుదిర్చి శరీరమునకు బలమిచ్చును. ఇది దేహములో కండలను పెంచును. నెత్తురుకు, మెదడుకు, రక్తనాళములకు విశేషము బలమొసంగును. మాడుబుడ్డు వాడవలసినది. మిరంగము నయమగును. మిరు క్రొత్తమనుష్యుల యింటలు కనపడును. లక్ష్మి మియింటియందు ప్రతిదినముండుటవలన బలమగును. సామగ్గ్యమును, తేజస్సును ప్రసాదించును. మంచి ఆరోగ్యము మంచి ధేహపటుత్వము యొందుటవలన గల జీవితేచ్ఛ నిది యొసంగును. బుడ్డి 1కి విలువ 2-4-0. మూడుబుడ్డ విలువ 6-4-0 లక్ష్మి టానిక్ మాత్రలు, 82 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి 2-0-0. సోలు యెజెంటులు:-

లహారు డ్రగ్ ప్రోర్స్,

నెం 106, మింట్ స్ట్రీటు, మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల నెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోదిల్ బహార్ (రిజిస్టర్)

అనుప్రాగ్నేయల కుద్దేశంపడిన ఆత్మరపయోగింపవలయును. మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడన యుండునది, కొన్ని ఏర్పరచబడిన పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మద్యసారము చేర్చబడ లేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని బొట్లను వేసికొనినయెడల సువాసనలతో గూడినపుష్పతోట లోనే గూర్చునట్లుండును. ఈ అద్భుతమైన వేయిరకముల పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మర యొక్క సువాసనభరిత చుటకయి ఆటోదిల్ బహార్ యివ్వవని మీదగ్గరినున్న పాపుకీపరు నడుగవలయును వారితావున లేచేని మాటవ్రాయుడు. చిన్నబుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, ప్లై బొన్న ఆత్మరగల పెద్దసయిబుడ్డి 2-0-0 ఈ ఆత్మరలో మరగ బెట్టబడి ఘుమఘుమ గాడుచుండు కార్డులు డబ్బీ 1-కి 0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారును భరించవలయును.

సోలు ఎజెంటులు-అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ & టెమికల్ కంపెనీ, 155 జూమా మసీదు. బొంబాయి.

మదరాసు ఏజెంటు:- మెహత పురహాత్తం మూర్తి నెం 23, వై.నాబజారు రోడ్డు, పురహ బజారుసమీపం మదరాసు.

నర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు అన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవివంటి ఒక వనమూలిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల ఆతిరహస్యపు ఔషధము. దీనిప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుంసకత్వము పోగొట్టుటకు యంతకుమించినది లేదు. జన్మేంద్రియ దుర్బినియోగముచేతను మూత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. రక్తమును శుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమును దేహమునకు బలమును కాలితయు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంట నాళము చేయుటలో సంజీవివంటిది. "సర్వజీవన్" ఇది స్త్రీలు, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు, అందరును నుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియుకలుగును.

వెల టెన్న 1-కి 2-0-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ప్రొవెనర్ జి. యస్. నాయుడు,

(13-5-14) కలియుగభీమ.

16 కృష్ణపు మొదలిపేది, తిరువల్లిక్కేణి మదరాసు.

ఉత్తరరామచరిత. ౦-౭-౦

అభినవమోహనము. ౦-౬-౬.

ఈరెండును మనోహరములయిన నాటకములు.

ద్వివేది, బ్రహ్మనందకాశ్రి.

తుని-గోదావరిజిల్లా.

విశ్వనిఘంటువు. (సటికము.)

డెమ్మి 1/2 పుటలు 520, శ్లోకములు 2250, వెల 2-8-0 పోస్టేజివేరు.

ఆడ్రెసు. జి. శర్మ. కోటిపల్లి. గోదావరిజిల్లా.

therefore, the steam and Arab C. a large number of holders. The fine ships on the S. S. "Jett" wireless will many other con pilgrim vessels.

పాఠశాల పాఠ్యపుస్తకములు.

చెన్నై పరిశోధనాశాస్త్రమునం దున్నవి.

1914 సం॥ ఆగష్టు నెల 21-న తేది

ప్రముఖ పేరు.	బయలుదేరిన స్థలము.	తేది.	పాఠ్యపుస్తకము.	తేది.
సి. జి. బి. రెడ్డి	బొంబాయి	4 ఆగష్టు	—	—
సి. జి. రెడ్డి	కాకినాడ	9	లండను	—
ఎ. కె. రెడ్డి	రంగూను	10	—	—
మొ. సుందర్	లివర్ పూలు	17	కలకత్తా	26
హెచ్. ఎల్.	లండను	19	కలకత్తా	22

రానున్నవి.

ప్రముఖ పేరు.	బయలుదేరిన స్థలము.	తేది.	పాఠ్యపుస్తకము.	తేది.
మ. జి. రెడ్డి	లండను	22	కలకత్తా	25
అం. లా. రెడ్డి	కలకత్తా	5 సెప్టెం	నెటూల్	5 సెప్టెం

ఈ తేదీలలో కొంచెము మార్పులు.

వాతావరణ సత్యములు.

1914 సం॥ ఆగష్టు నెల 21-న తేది

ప్రదేశములు.	తేది 21 ఆగష్టు 1914	కడలి 24 గంటలలో		వర్ష పాతము.	
		అల్ప, నీడను ఉష్ణోగ్రత.	అల్ప, నీడను ఉష్ణోగ్రత.	అల్ప, నీడను ఉష్ణోగ్రత.	అల్ప, నీడను ఉష్ణోగ్రత.
గోపాలపురము	29.601	84.5	80.0	18.34	15.83
కాకినాడ	29.638	84.5	80.0	18.34	15.83
కాకినాడ	29.663	82.0	77.5	0.04	6.68
బందరు	29.689	79.2	74.7	2.25	15.94
గుంటూరు	...	91.7	...	0.03	15.71
నెల్లూరు	29.621	79.3	76.1	0.06	10.77
మద్రాసు	29.734	81.9	75.0	0.02	14.17
కడప	29.764	77.9	76.6	1.20	13.18
నాగపట్టణము	29.775	80.7	76.9	0.22	5.88
కొలంబా	29.861	78.9	75.5	...	38.65
తిరువనంతపురము	29.860	76.3	72.8	...	41.31
కర్ణాటక	29.866	79.0	72.7	0.15	12.89
కర్ణాటక	29.850	75.8	72.1	0.84	87.59
చంగురూరు	29.856	76.4	71.4	1.81	14.47
బొంబాయి	29.765	88.9	77.8	0.47	58.15
హైదరాబాదు	29.696	78.4	71.0	0.03	27.82
అనంతపురము	...	79.0	70.6	...	10.17
బళ్లారి	29.773	85.0	78.2	1.45	5.59
కర్నూలు	29.761	81.5	74.0	0.09	14.78
కడప	29.783	83.1	74.8	0.57	14.29
చెంగురూరు	29.817	73.3	65.1	0.67	16.47
కొడకనూరు	22.744	57.8	52.1	0.09	25.80
ఉదకమండలము	22.982	58.9	50.9	0.23	24.13
కోయంబుత్తూరు	29.815	82.3	69.3	...	8.44
నెల్లూరు	29.763	86.2	75.8	0.81	12.67
నెలము	29.787	86.7	72.4	0.76	13.94
తిరుచనాపల్లి	29.806	90.4	76.2	...	4.61
పుదుకోట	29.804	97.4	77.6	8.15	7.99
మధుర	29.814	97.7	75.4	8.88	8.67
తిరునల్వేలి	0.98

ఎల్లెడ వాయుభారము తగ్గినది. బంగాళాఖాతము నం దలి తగ్గుదల క్రమముగా హెచ్చుచున్నది. దక్షిణమున తప్ప మిగిలినచోట్ల పడమట వాయువులు వీచుచున్నవి. మలబారులో మృతము లేలేకయు, అస్థిముననగు వాయువులు వీచు చున్నవి. మధ్యమెక్కు పరిమాణముకూడ నిచ్చట హెచ్చుగనే యున్నది. పడమటి తీరమున సామాన్యముగను, తూర్పుతీర మున దీనికి తక్కువగను నున్నది. రాజధాని ఉత్తరమునందు పగలు వేడిమి చాల తక్కువ. వాయుమండలమున లేమి అధి కముగా కలదు. అప్పుడు దప్ప మిగిలిన చోట్ల మబ్బులు దట్టముగా పట్టియున్నవి. కర్నాటకమునందు తప్ప మిగిలిన చోట్ల సామాన్యపు వర్షము కురిసినది.

సూచన:— బంగాళాఖాతము ఉత్తరమున తుపాను పట్టుచున్నది.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్న

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

వృత్తాంతములు.

శ్రీశాల విద్యార్థిగణన సమాజము మృత్యువును జయించినది. వై. స. రాయగారికి బంసిన రాజధాని క్రింద జరిగిన తంకి సంతసించుచు వై. స. రాయగారు తమ కృతజ్ఞతను తెలియజేసిరి.

ఆంధ్ర విద్యాలయము, పోతవరం:— కడప వారమున బొమ్మరాజు పెద్ద సుబ్బరామయ్యగారి ఆధిపత్యము క్రింద జరిగిన సభలో ఆంధ్రవిద్యాలయమును నొక ప్రత్యేక భాగముగా పరిగణించి కార్యనిర్వాహకులు ఎన్నుకొనబడిరి.

గుంటూరు పోతవరం:— ఈనెల 16 వ తేదీన గుంటూరుపేరులు సభచేసి వై. స. రాయగారికి పంపిన తీర్మానమును వారి ప్రయివేటు పెక్కిరిగారు అందుకొని కృతజ్ఞతను తెలియజేసిరి.

బళ్లారి సరసవిరోధినీ సభ:— ఈనెల 22 వ తేదీన నీ సభవారు ప్రదర్శించు కృష్ణలీల యను నాటకమును శ్రీ ఆనీబీ పెంటమ్మగారు దర్శించుట కంగీకరించినది యొక సభ్యుడు తెలియజేయుచున్నాడు.

తుని రాజగారి రాజధాని:— శ్రీతునిరాజగారి ప్రస్తుత సందర్శన సమయము నర్పించినందున వై. స. రాయగారికి బంసిన తంకి సంతసించుచు సంతసించుచు వై. స. రాయగారు తమ కృతజ్ఞతను ప్రయివేటు పెక్కిరిగారు తెలియజేసిరి.

యాడికి పాఠశాల రాజధాని:— ఈనెల 16 వ తేదీన యాడికిలో శ్రీ కృష్ణభగవానుని జన్మదినము మిక్కిలి వైభవముగా జరుపబడినది. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకు జయమును గోరుచు ప్రజాభిషేకము, సహస్ర సామార్పణము చేపాలయమున జరుపబడినది. వ్రాహ్మణులు భజనలు చేసిరి.

రంగూను రాత్రిపాఠశాల:— రంగూను ఆంధ్రపాఠశాలలో శ్రీ కృష్ణభగవానుని జన్మదినము మిక్కిలి వైభవముగా జరుపబడినది. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకు జయమును గోరుచు ప్రజాభిషేకము, సహస్ర సామార్పణము చేపాలయమున జరుపబడినది. వ్రాహ్మణులు భజనలు చేసిరి.

పరమభాగవతుని రాజధాని:— ఏలూరు నివాసులు, ఉరుటూరు ఆగ్రహారములు. శ్రీమాన్, బుక్కపట్నం తిరుమల చివరదాచార్యులుగారి పుత్రులగు, వేంకటాచార్యులు గారు నేటికి వారముదినములనుండియు, శ్రీయశవతిసాన్నిధ్యమున, శ్రీశార్వ, ప్రభుర్యుని పోటోగ్రాఫుండి, శ్రీకృష్ణ సామ్రాజ్యమునకు, విజయముచేసుటకు నిగంతరముఉదయము 6 గంటలు మొదలు 11 గంటలవరకు సమంత్రముగా, జపము చేయుచున్నారు. వీరిరాజధాని గణనాతీతమని యేమానవుడు వచింపజాల కుండగలడు!

యానాయకజనులు, ప్రామ్న:— పోరపాలో ప్రామ్న జర్మనీలకు జరుగుచున్న ఘోరసంగ్రామమున ప్రామ్న దేశమునకు జయము నొకప్పుడు మాయూరిలో ఈ యువజనులు ప్రామ్న పతాకముల జేబూని సుమారు నూరుమంది ప్రామ్నకు జయము నొసంగుమని భగవత్ప్రార్థనా పూర్వముగ వంతెత్తురెడ్డి నాయుడుగారిచే రచింపబడిన మనోహర గీతముల బాడుచు మృగంగళాభ ధ్వనులతో “ప్రామ్నకు జయము” అనెడి యుత్సాహ ధ్వానములు విన్నుముట్ల రెడ్డినాయుడుగారి నాయకత్వమున సగరి సంకీర్తనము గావించిరి. అని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

శ్రీరామచంద్రాంధ్రగ్రంథాలయము పోడూరు:— మా గ్రామముందు గొందరు బాల యువకులు పనిచూసి సుమారు 100 పుస్తకములను సంపాదించి, శ్రీయుత పోడూరి రామచంద్రారావుగారిచే బ్రస్తుతము దయతో నొసంగబడిన గది యందు శ్రీరామచంద్రాంధ్రగ్రంథాలయమునవేర నొకగ్రంథ నిలయమును స్థాపించిరి. ఆచంటరేంజీ రి: న్యూ యొక్ స్పెషియల్ గాగరు పోతరాజు సూర్యగారి ప్రోత్సాహముచే గొందరు

గ్రామస్థులు ధన సహాయమును, బుస్తక సహాయమునుజేసి యున్నారు. ఇప్పటినుంచు 200 పుస్తకములతోడ, పోషుచున్నది. శ్రీయుత పోడూరి వేంకటయ్య బి.వి. గారు దీని కధ్యక్షులుగనుండి ప్రోత్సహించినందుల కంతయు గ్రంథాలయము వారు కృతజ్ఞులు. గ్రామవాసులు 2 మాత్రము బుస్తకములను వార్షిక ప్రతికలను దీసికొని చదువుచు గ్రంథాలయమువారి పరిశ్రమను సాక్షాత్పఠించుచున్నారు. అని యొక సభ్యుడు వ్రాయుచున్నాడు.

విజ్ఞాన సర్వస్వము.

అచ్చ తెలుగుపదములు.

ఒక ఆంధ్రు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

ఈ మాసమున బ్రకటితమయిన విజ్ఞానసర్వస్వ సంపుటమున నచ్చలెనుగు అను కీర్తికతోడి వ్యాసమందలి గ్రంథకర్తృభిప్రాయములు, సాక్షిపములుగా, నాయల్పజ్ఞతా దోషమున నేనా, పొడగట్టినవి. విద్యావిషయమైయుండుట మీగివిమగ్నవాధీనులజేసి నాయల్పజ్ఞత దిద్దుకొను కోరికమై నిటు వ్రాసినందులకు తమిచ్చంగోరెద. (1) తత్సమశబ్దవిచారము. (దేశ్యములు, తత్సమములు) (2) ఆంధ్రము తిప్పిను, తద్భవ, దేశ్యరూపమేగారి, గ్రామ్యమునగు యందులేదు. సంస్కృత ప్రాకృతములు, భవములే. తోస్మితద్భవములుగా బూర్వ లాక్షణికులు వ్యవహరించిన విషయమునకు విరోధములుగా నవ్యభాష సమభములైన వానికి నానామకరణమున గల్గు పాదకములు. తత్సమతద్భవములన్న నందలి తచ్చబ్బము సంస్కృతమునకో, ప్రాకృతమునకో, రూఢియైయుండి పాఠకులకు సుగమము. వీరుపాదించు నతి వ్యాప్తిచే నా తితే దేవి కన్వయించవలయునో తెలియక కలెక్కరు సంస్కృతసమమో, భవమో యను భ్రమకు గారణముగా నోవు. ప్రస్తుతము ప్రాకృతవిషయమున వాగ్రమం గలదందులే, ప్రాకృతము సంస్కృత సాంకర్యమేగాన వాగ్రమ ప్రమాదకారణముగాదు. గోడ, తద్భవము అని వ్రాసియున్న, నిష్పక్షి రూఢ్యము ననుసరించి సంస్కృతభవమని సుగమము. తితే. అతి వ్యాప్తిగలదైన భాషాభాషాశ్రయ జేత్తెలుగు దత్తరబిత్తి రగుదురు. మతియు వాగ్రభాషకు సంస్కృతము మూలాధారమనియు, సంస్కృతముభాషామతెలియనియు నిపుడుండు గౌరవము నశించు. సంస్కృత సమభములే యాంధ్రమున నెక్కు గుగలనని మీరె యొప్పుకొనుచు నిష్పక్షితే చేగల ప్రాకృత నామాత్మభాషకు దొంగించుట నవచన వ్యాఖ్యాత ముచ్చతమునకు సంస్కృతముతో గలసంబంధమే ప్రాగ్రామలకుండినను నయ్యవియొకను విదేశీయ. యాదిక గా నుండుటచే, వీరి యువవాదము వారములు విజాతీయభాషలు ప్రాకృతము అంగ్రేమాది భాషలుయు నిర్వహదంతో సంబంధములు. తెలుగునక జేయవలె తియభాషలనుండి కరణము చేయవలె దద్భవములనియు నామ ప్రాకృత భాషామైవారియే ప్రామాణ్యమునకరకాశము డుగ్రామ్యవాదు లేవిధముననే వారు నేర్వభాషలలో స్తవదముల నాంధ్రమునకొప్పించి జూచుచున్నారు. భకవాదులడ్డుటయు దీనినే. ఆంధ్రమునకేప్రయుగా సంస్కృత సంబంధముగలిగి విధిలేవిట్లు దేశీయముల నాదరించు సంప్రదాయముపోయి సాంకర్యమందును. ఇతర శబ్దప్రస్థితైన వాగ్రప్రచారణింబట విద్యాసంస్థల నాకళ్యములు. ఎవరకనొచ్చిన శబ్దములు వాగుప్రయోగించి తత్సమములనవచ్చును. పాతకులరి యే తత్సమములో తెలియక క్రిందమీరు లగుచుండవచ్చును. దేశ్యశబ్దము లాంధ్రమున నల్పసంఖ్యాకములై యుండవలయునని గదా ప్రస్తుతాపజ్ఞేయులైనవానికి పారిభాషాపదముల నాదరము. ఇతర నావాదతేకుంప విజ్ఞానసర్వస్వ శాసించుచున్నది. ఆంధ్రభాష సాంస్కృతికమున గాన నశించును. సాంకర్యమునకు విశ్వంఖలమై గ్రామ్యుల నొప్పును. సంస్కృతేతరములన్నియు విదేశీయము. వీరికి దోచునంకటము గొచగముగాను. విజాతీయముల స్వేచ్ఛగా నుపయోగించువారు తత్సమశబ్దముతో పాతకులగ్రమింప వలనుగాదని కాదో గ్రంథస్థములుగా గోచుపదములకు నవ్యజేతయందును. దీని వ్యాప్తిసంకుచితమై నలక వొసంగకుండు. ఇట్లే గ్రామ్యశబ్దమైన నిర్వాశయములు. పండితులు, భాషా విమర్శింపవలె.

వాడుక భాష

నిరసకుల దండయాత్ర. — ii

[ఒక వాడుక భాషాభిమాని]

స్కూల్ లో యిప్పుడు చదువుకొంటూ వున్న వాళ్లలో చాలామంది స్కూలు ఫ్రెండ్ లో ఆగిపోవలసినవాళ్లే. వాళ్లకు యింగ్లీషు సరిగారాదు. తెలుగు సరిగారాదు. వాళ్ల గతి యేమిటి? యేకచీరలోనే గుమాస్తాపనికి కుదురుకోవలసినదేనా? వాళ్లకు వాడుక భాష పొందికగా వ్రాయడం మాట్లాడడం రావలెనా అక్కరలేదా? అధికారిమనసు కరిగేటట్లు నాలుగుమాటలు యెరుగుబడి చెప్పకోగల నాడికే యీ కాలములో యంత అన్నంపుడతుంది. లేనినాడు మలమలమాడవలసిందే. బ్రహ్మసమాజంలోనో కరస్తానీమతంలోనో కలిస్తే కొంతలభిస్తుంది. తెలుగు రికార్డులు అన్నీ వాడుక భాషలోనే వున్నవి. పిఠాపురం దర్బారువారైనా కావ్యభాషలో రికార్డు వుంచడము విషయమై యింకా యేమీ ఆలోచించినట్లు కనబడదు. అట్టేలు, అన్నయ్య, కిషోరుబ్బు, కవులు, కదపాలు, యాదాద్రిబులు ఇత్యాది రికార్డులన్నీ వాడుక భాషలోనే వుంటున్నవి. స్టేషను గుమాస్తాగా కుదురుకున్నా వాడుక భాషే కావలసి వస్తున్నది. వాడుక భాషను నిరసిస్తూ ఉపన్యాసములు చేసిన వక్ర్య రికార్డు అంతా వాడుక భాషనే వుంటున్నది. వాడుక భాషను చక్కగా పొందికగా వాక్యరచనచేయడం స్కూల్ లో నేర్పితే ఆధ్యాత్మిక ఆంధ్రదేశానికి విపత్తు సంభవిస్తుంది అని భూషించిన తహస్సీలువారు, మేజిస్ట్రేటులు, జిల్లాదార్లు, డిప్టీ కలెక్టరుకూడా గుమాస్తాగాడు కావ్యభాషను తాభిదలో, రిపోర్టులో వ్రాసి సంతకానికి యెడట పెడితే కళ్లు జిగురునెలాగు చెంపకాయ కొడతారు. యథా శక్తిగా ఆశీర్వదిస్తారు. రచ్చకెక్కిమాత్రం వాడుక భాష నింద్యమంటారు. కాఖిలో ప్రవేశించి అనుభవంవల్ల చీవాట్లా మెట్టి కాయలాటిన నేర్చుకోకపోతే స్కూలు ఫయనలు పిల్లవాళ్లు స్కూల్ లోనే వాడుక భాష పొందికగానూ నాజాతుగానూ వ్రాయడం నేర్చుకోకూడదా? ఆపాట నేర్చుకుంటే వాళ్లకు కూటికి గుడ్డకూ లోపంలేకుండా గడస్తుండే. ఆమాత్రం అవకాశం స్కూల్ లో యిప్పించి పిల్లలు లోకంలో ఉభయ భ్రష్టులు కాకుండా చేసినందుకా వాడుక భాషావాదుల వైని పిఠాపురం వారికిన్నీ వారు అన్నదానికల్లా విమర్శలేకుండా భరి అనే వారికిన్నీ అవగ్రహం?

“కాంపోజిషన్ అంటే అట్టిలు, అన్నయ్య, దస్తావేజులు ఏమిటా? యీసంగతులన్నీ కూడ పండితులు నేర్చుకొనా?” అంటారు సరసింహంపంతులుగారు. గతసంవత్సరం ఫ్రైన్లు యింగ్లీషు పేషులో కాంపోజిషన్ ప్రశ్న పంతులుగారు మాచేతుందరు. కోర్టులో వాడే మోగం స్కూలు ఫ్రైన్లు యింగ్లీషు వాళ్లకు రికార్డుకారుల ఉద్దేశికాదు క్లోలు! అటు కాంపోజిషన్ అనకూడదు అని కనిపాంపంతులు ప్రశ్న అయివుండిన దండయాత్ర నడిపించి లుగు కాంపోజిషన్ కేనా అట్టి ప్రశ్న కాంపోజిషన్ అంటే మన పూర్వులు ది కావ్యరచన. దానికి తగిన నియమములు వాళ్లు వుంచుకొన్నారు. నన్నయభట్టును అనుసరించి చిన్న నూర్వారులు వ్రాసిన వ్యాకరణములు కావ్యరచనకు అనుకూలించేవి కాని యింగ్లీషులో కాంపోజిషన్ అనే వాక్యరచనా విశేషములంటి వ్రాతలకు అనుకూలించవు. అట్టి వ్రాతలు పూర్వులు వాడుక భాషలో వ్రాసినట్లు తెలుగు ఎకాడమీవారు ప్రవరించిన “రాయవాచకము” నిదర్శనము. రాయలకాలము నాటికావ్యభాష పెద్దనాదుల గ్రంథములందున్నది. అప్పటివాడుక భాష “రాయవాచకము” వంటి వచనకావ్యములలో వున్నది. పండితులు “రాయవాచకము”ను వ్యవసరు కాబోలు! ఆలంకారికులు చెప్పిన కావ్య లక్షణం దానిలో లేకున్నా అంగ్ల విమర్శకుల మర్యాదలు ఎరిగి మాత్రము దానిని కావ్యమనకపోరు. అట్టి గ్రంథము ముఖాడా కాంపోజిషన్ అనిపించుకొంటుంది. ఒకటి గవత్సరముల క్రిందట “మాంటెజాను” యొక్క కల్పించవలసిన దని ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షలో కాంపోజిషన్ ప్రశ్నగా అడిగినారు. అట్టి ప్రశ్నను అందుకు “రాయవాచక” కర్త వ్రాసి క భాషను జవాబు ఏల వ్రాయకూడదు? గాని, రాయలవాడు తెలుగుభాషకు ఆస్థాచిహ్నుడైనా కనుబడే. అట్లునిదర్శనమే గుర్రువారు ప్రవరించే ఉండురే. రాయల

నాడేవాడుక భాషను గ్రంథము వ్రాసినందువల్ల భాషలురాని నేడేలకూడదో యెద్దలు ఆలోచించి చెప్పెదరా? రాయల వలెనేడు శ్రీ గూర్వారావు బహద్దరువారు కావ్యకాంతాప్రియులై యున్నారు. కనములు నశించున్న కొరతలే నేలేదు. రాయలనాడే కనలేనే నేకున్న వాడుక భాషలో కూడ గ్రంథములు వుండేవచ్చును. అంతమాత్రముచేత భాషకు అన్యము ఎంచుకు కల్గవలెను?

వాడుక భాషలో వ్రాసిన గ్రంథములు స్కూల్ లో పిల్లలు చదవకూడదని శాసించుచున్నదా గవర్న మెంటువారికి ప్రాధాన్యతే. తెలుగుభాషయొక్క పూర్వస్వరూపమున్న తెలుగు దేశముయొక్క పూర్వచరిత్రలున్న వాడుక భాషను శాసనములలో స్పష్ట, లోకలోరికార్డులోనూ, రాయవాచకము వంటి గ్రంథములలోనూ కనబడుతున్నవి. వాటిని కావ్యభాషలోకి మార్చడము వృథాప్రయత్నమేకాక భాషాచరిత్ర మరుగుపడడమునకున్న కారణ మవుతున్నది. పూర్వులుచేసినవర్తక్రమము దృఢమనండి అంతామారిపోయింది. అట్లు గ్రంథములూ, శాసనములూ స్కూల్ లో చదివించడంవల్ల దేశానికి కలిగేలాభం భాగా ఆలోచించండి. రాయవాచకము పిల్లలచేత చదివింపితే యెంతమంచిది! రాయలవిషయమై సాక్షాత్తులు వ్రాసిన అంశములు వీనితో సరిపోల్చిచూపించితే రాయలయెడల పిల్లలకు ఎట్టి గౌరవం కలుగుతుందో ఆలోచించండి. అప్పటి వాడుక భాషాపూర్వములకూ కావ్యభాషాపూర్వములకూ తారతమ్యములు, సంబంధములు చూపితే పిల్లలకు తెలుగుభాష యొక్క చరిత్రలో ఎట్టి ఆభిరుచిలుగుతుందో ఆలోచించండి. పాశ్చాత్యభాషలు అనుసరించి కావ్యవిమర్శకు ఉన్న ఆనకాశములే తెలుగులో తక్కువ. అవికూడా రూపుమాపిన తరువాత మనకు చేయగలిగినది యేమివున్నది.

వాడుక భాష మాండలియకమే అయి పుస్తకము తెలియకుండావుంటే ఆంధ్రోద్యమానికే భంగం కలుగుతుంది. ఆంధ్రరాజ్యం కావలెనని ప్రయత్న పడుతున్నా నెద్దలందరున్న యీ మనవి చిత్తగించండి. ఆంధ్రరాజ్యంలో మూట్లాడే తెలుగులో మాండలియక భేదములే అంతగావుండి ఒకరిమాట ఒకరికి రోజుయకపోతే మన ఆంధ్రమహాసభలు నడవడం యేలాగు? శ్రీ యాదాద్రిలో ఆంధ్రమహాసభ విశాఖ పట్నంలో కావలసి వున్నదే! మా మాటలు యితర జిల్లాలవారికి తెలియకపోతే అప్పుడు భోజనాలు గేలూగు, సన్నెలు యేలూగు, వాలంటీర్ పని యేలూగు, దుకాణాల్లో వస్తువులు కొనుక్కోవడం యేలూగు? సభలో వుపన్యాసాలు సాగించడం యేలూగు? బాపట్లలోనూ బెజవాడలోనూ సభలు జరగలేదా? అంటారు. జయప్రదంగా కూడా జరిగినవట! బెజవాడమాట నేను ఎరుగను. బాపట్లమాట నాకు తెలుసును. నిజమే, సభ జయప్రదంగానే జరిగింది విశాఖ పట్నంవారు. ఉపన్యాసించినారు. యితర జిల్లాలవారు విని, గ్రహించి సంతోషించినారు. అందరూ వాడుక భాషే మూట్లాడినారు. విశాఖపట్నంలోనూ సభ జరుగుతుంది. అంతకన్న జయప్రదంగా కూడా జరుగుతుంది. సందేహంలేదు. రహస్యమే మిటంటే విద్యార్థికులు మూట్లాడే నాగరక క్యవహార భాష తెలుగుదేశమంతటా యించుమించుగా ఒక్కలానే ఉన్నది. పండితామర వేద్యమైనటువంటి యాభాష ఒకటి ఉన్నది గనుకనే మనసభలు సాగుతున్నవి. ఇట్టిగి అందరూమూట్లాడుతున్నారే లేదనడంభ్రమ. బుద్ధి పూర్వకంగా చెప్పతూ వున్న అభిప్రాయాలకు. ఇదే పిఠాపురంవారు ప్రతిపట్టులలోనూ చేయిస్తూవున్న సభలలో వివరభాష. ఆ భాషే పండితులూ యితర మాస్టర్లు క్లాసులో నూతనంగా వాడుతూ వున్నారు. ఆ భాషే వుత్తరాలలోనూ పట్టికు రికార్డులలోనూ కనబడుతుంది. అదే వ్యాఖ్యానాలలోనూ, లక్షణ గ్రంథాలలోనూ, దిద్దగా మిగిలవున్నది. ఆ భాషాపూర్వములే శిక్షకులలో ధారాళముగానూ, మహాసంబంధములలో కృచిత్రంగానూ కనబడుతూ వుంటివి. ఆ భాషనే యిప్పటి నీపురాణాలూ హరి కథలూ చెప్పతూ వున్నారు. ఆ భాషనే పూర్వులు మధుర కవితలు వ్రాసినారు.

మధురకవితలు, శుభగానములు తందనపదములతో సరిపోల్చినారు. కాకినాడ ఆంధ్రభాషా సంరక్షణలో ఒకరు యక్షగానములు నందించే మహానీయులు గోగులపాటి కూర్మన్నగారి మృత్యుంజయ విలాసము చదివినతరువాత ఆమాట లింగీ అంటే ఆలోచించవచ్చును. మృత్యుంజయ విలాసమువంటి కవితలము యీనాటి రచనలలో కాగడాచేస్తే కనబడదు.

కావ్యరీతులు చూపించి పూర్వులు మన్నించుకొన్న హరికథల మూలంగానూ ఉపన్యాసములు మూలంగానూ సామనాభారావుగారున్న కూచి నరసింహంగారున్న గౌరవించినటువంటి నాగరక క్యవహార భాష స్కూలు పిల్లలు కాంపోజిషన్ వ్రాయడమున కాదగినది కాకపోయినది! ఓరీ! కాలవైపక్ష్యము! బుద్ధి మతలత అంటే అలాగువుండవలెను!

గోదావరి మండలమున కలరా

నూటి కేబడిమంది చనిపోవుట

ఒక్క స్కూలిటరీ ఇనస్పెక్టరేయిన నియమింప బడకుండుట.

రాయచోద్రపురం తాలూకాలోను కోరంగి డివిజనులోను నీ వ్యాధి విశేషముగా నున్నది. రాయచోద్రపురం తాలూకాలో 78 గ్రామములలో వ్యాపించినది. 1170 మందికి తగిలినది. 586 గురు చనిపోయినారు. నూటికి 50 మంది చొప్పున చనిపోవుచున్నారు. కోరంగి ఫిర్కాలో 25 గ్రామములలో వ్యాపించి 295 మందికి తగిలి 194 గురు మృతివొందినారు. ఇచ్చట కూడ నూటికి 60 మంది మృతివొందు చున్నారు. ఈ వ్యాధి నేగు వ్యాధికంటే నెక్కువగా నుండి ప్రజానాశ నము చేయుచున్నది. ఈ తాలూకాలలో కలరా దూర్జమిద నొక స్కూలిటరీ యినస్పెక్టరును లేకుం కలరామందు లిచ్చుటకు రివెన్యూ యినస్పెక్టర్ల నేర్పాటు చేసినారు. వై నూరు గ్రామములకు ఇద్దరు ముగ్గురు సబిన్స్టెంటు సర్జనుల నేర్పాటు చేసినారు. వాడైతెను ఒక్కొక్కనికి 10 గ్రామముల కంటే నెక్కువ యిచ్చిన తగిన సహాయము చేయలేదు. 16-వ తేది మొదలు కోరంగిలో ఆసుపత్రి కట్టిపెట్టి సదరు సబిన్స్టెంటు సర్జనును ఇతర తాలూకాలో ఉన్న గ్రామములకు నియమించినారు. ఇట్టి సమయములో స్పెషల్ గా స్కూలిటరీ యినస్పెక్టరును, సబిన్స్టెంటు సర్జనులకు చాల మందిని నియమించిన ప్రజలకు డేముము కలుగును.

ఇందుకుతోడు మహాచికములు కూడ వ్యాపించిన ఒక యింట్లో 7, 8 మంది మంచముల మీద పడియున్నారు. మహాచికమువలన కూడ చావులు బాస్తీగానే ఉన్నవి. ఈ సంవత్సరము విశాచి, మహాచికములు రెండుకలసి యా డిస్ట్రిక్టులో చాల నాశనము చేయుచున్నవి.

పట్టణములలో అనగా స్కూలిటరీయినస్పెక్టరు ఉన్న ముగ్గురిని పాలిటిలలో నీ వ్యాధులు వచ్చినప్పుడు ఇంతమందికి తగులుట గాని, యంతమంది మృతివొందుటగాని లేదు. ఈ వ్యాధులు పట్టణములలోను పల్లెటూళ్లలోనూ చేసిన నష్టముయొక్క భేదములను చూచుట బహుసులభము.

పట్టణములలో ఈ వ్యాధులు వ్యాపించుట కంత వీలు లేదు. ప్రజలు వెంటనే తగు జాగ్రత్త తీసికొనెదరు. ఉద్యోగ స్థలచేత మందులు తీసికొని, యిరువగైరాలు శుద్ధిచేయించుకొనెదరు. పల్లెలలో దీనిని దాచిపెట్టి మందులు తీసికొనక యింట్లు శుద్ధిచేయించుకొనక యీ మహాదేవతపాలు పడుచున్నారు.

కలరాకు “పొటాషియమ్ పేరేంగులేటు” మాత్రలు “డయేరియా మిక్స్చరు” అమోఘముగా పనిచేయుచున్నవి. ఇవి సులభముగా ప్రతిఆసుపత్రిలోను స్కూలిటరీయినస్పెక్టరు, రెవెన్యూ యినస్పెక్టరులయొద్ద నుచితముగా దొరకును. వీని నెట్లు ఉపయోగించుకొన వలసినది వారే చెప్పదురు.

ఈ రెండు వ్యాధులు, రాను రాను రూపుమాముటకు బదులుగా, తలయెత్తి నేగుకంటే నెక్కువగా పనిచేయుచున్నవి. చాల జననష్టము కలుగుచున్నది.

రాజవోలు తాలూకా క్రొత్తపేట పోస్టుకుచేరిన గోపాలపురము అనే జమిందారి గ్రామము గోదావరి నదికిని గన్నవరం కాలవకును మధ్య ద్వీపమువలె నున్నది. ఈ గ్రామము పల్లముగుటచే నిది వరకుండిన మురికినీరు వస్తే నీరుపోవు కాలువ క్రిందనున్న తూము మూసి వేయుటచేతను వస్తూకాలములో గోదావరి, కాలవలలో నీరు పూర్తిగానుండుటచేతను వస్తే పునీరంతయు గ్రామములోనే యినికి యిండ్లకు చాలనష్టము కలుగజేయుచున్నది. ప్రతిగ్రామము చెవ్వచేత జీవజీవలాడుచున్నది. వీధులలో మనుష్యులుగాని, పశువులుగాని నడచుటకు వీలులేదు. మోకాలులలోను బురద ప్రతివీధిని నిలువయున్నది. ఈమధ్య కలెక్టరు దొరగారి గ్రామమువచ్చినప్పుడు కరణము పోతా వ్రెగడ కృష్ణమూర్తిగారి వీధులనంగలి చెప్పిచూపిరట. అప్పుడు కలెక్టరుగారు వ్రాత మాలయుగా లేలియపటమొనుటకు కోరిరట. ఇందుకు శ్రీ గోపాలపురం జమిందారుగారు తగిన శ్రద్ధ వహించి వీధులు కొంచెము దగ్గరనున్న గోదావరి యిసుకచేత మెరకచేయించి నైడుకాలు వలు త్రవ్వించి అక్కడక్కడ రెండుమూడుతూములు కట్టించిన యాబాధ నివారణముగ కావచ్చును. ప్రస్తుతము వస్తే నీరుపోవుటకు గోదావరిలోకి తూముఉన్నది. అది తెరచిన గోదావరి నీరు గ్రామములోకివచ్చును. వరదలేని రోజులలో నీరు గోదావరిలోకి పోవును. అయితే ఊరు పల్లముగుటచేత అట్లు జరుగుటలేదు. ఊరంతయు కోసివేసి, వీధులు చాలవల్ల మయిపోయినవి. ఇందుకు నిదర్శనము, ఈ తూముముందర నెట్టచేసియున్న పోటిమన్ను మెరకయే సాక్షి. ఇదిఅంతయు గ్రామము తాలూకు మన్ను, వీధుల తాలూకుమన్న అయి ఉన్నది. విదీసంవత్సరములలోగా ఒక అడుగు లోతుగలమున్న పోయినదని చెప్పవచ్చును. వీధుల పల్లమే దీనికి సాక్షి.

— ఒక విశేషభట్టు.

ఆంధ్రవత్రిక.

ఆనందనామ సం॥ శ్రావణ బంగిలు

శుక్రవారము.

జాతీయ ధర్మపక్షక్షణము.

మహాసంగ్రామములు సామాన్యముగ నధిక సంబంధమువలన గలుగుచుండును. రాజ్యలాభము, వ్యాపారలాభము, ధనకాంక్ష యుద్ధములకు బీజములు. ప్రాచీనకాలమునం దాధిక కారణములును, మధ్యకాలమునందు మతద్వేషమును, నర్తమాన కాలమునందు జాతీయ ప్రకర్షణమును, యుద్ధమునకు మూలాంకురములుగ నెన్నదగియున్నవి. అతెగ్గాండరునిదండయాత్రకు కేవలము విజయకాంక్ష గారణము. రోమను సామ్రాజ్యముయొక్క విజయములకును రాజ్యకాంక్షయే కారణము. ట్యూటనుల దండయాత్రల కర్థలాభము మూలము. మధ్యకాలమునందు మహమ్మదీయులదండయాత్రలకును, ప్రాచ్యులైటు రోమను క్యాతలికు రాజ్యములయొక్క యుద్ధములకును మతాభిమానము ముఖ్యకారణము. యూరపుఖండమునందలి పందొమ్మిదవ శతాబ్దమునందలి యుద్ధములకు జాతీయధర్మ సంరక్షణము బీజము. యూరపుఖండమునందు (Feudalism) సామంతస్వామ్యము ప్రబలియున్నపుడు దేశమంతయును లెక్కకుమించిన స్వతంత్ర రాజ్యములను గలిగి నిరంతర కలహముల కాకరముగ నుండెను. పదియూవ పదనేడు శతాబ్దములందు యూరపుఖండమునందు సామంతస్వామ్యము నిర్మూలము చేయబడి పెద్దరాజ్యములు పెరుగ నారంభించినవి. చిన్ని దేశముల నన్నిటిని జాతిభేదముగాని మతభేదముగాని పాటింపబడక ఒకముగల రాజ్యము లాక్రమించుకొనినవి. పదునెనిమిదవ శతాబ్దమునందు సామంతస్వామ్యము నశించినది. స్వల్పరాజ్యములు మహారాజ్యములకు లోబడినవి. పరిరాజ్యముల నాక్రమించుకొనియెడి ఆ యభిలాష నెవోలియనుచుండు మూర్ఖునిచ్చినది. 1815 సంను వాటర్లు యుద్ధానంతరమున యూరపుఖండమునందు నూతనాదర్శ ముదయించినది. మహారాజ్యములనువలె స్వల్పరాజ్యములను సంరక్షించుట యవసరమని యంగీకరించబడినది. రాజ్య విస్తీర్ణముతో నిమిత్తములేకను స్వల్పరాజ్యములకును స్వతంత్రస్థితి సంభవమని యంగీకృతమైనది. యూరపుఖండమునందలి సకలరాజ్యములందును పందొమ్మిదవ శతాబ్దమునందు జాతీయధర్మబీజములు నాటబడినవి. దేశము జాతి సమానార్థమును బోధించునపుడు ప్రత్యేక రాష్ట్రస్థితి యవసరముగ నుండెను. ఆ యవసరమువలన పందొమ్మిదవ శతాబ్దమునందు స్వల్పరాజ్యములు నిలుచుటయును నూతనరాజ్యములు నిర్మింపబడుటయును సంభవించినది. ఆ నియమమువలననే డెన్మార్కు, హాలెండు, బెల్జియం, స్విజర్లాండు నిలిచియున్నవి. ఆ నియమమువలననే సర్వీయ, మాంటెనెగ్రో, రామేనియ, బల్గేరియ, మొదలగు రాజ్యములు వియన్న బర్లిను ప్యాసిను సంఘలవలన స్థాపింపబడినవి. ఆ జాతీయ ధర్మస్థాపనమునకే అయిదొండు పోలాండులు పాటు

అయిదొండు పోలాండు చరిత్రము

సామ్రాజ్యములు స్వల్పరాజ్య

స్వల్పరాజ్యములు స్వజాతీయ సం

ప్రకర్షణమునకును పడినవాల్లు

పోలాండుదేశము మధ్యయుగ

ముగ నుండెడిది. ఆకాలమున

పోలాండుదేశము పంశితులకును యోధాగ్రేసరులకును నాకంముగ నుండెడిది. పోలులు తురుష్కుల శౌర్యాన్నిని శాంతింపజేసి యూరపురాజ్యముల వినాశమును నాపగలిగిరి. పోలాండురాజ్యము అంతఃకలహములవలనను పరాక్రమమువలనను చూపుచూపినది. 1772, 1793, 1796, 1815 సం నత్పరములందు జర్మనీ, ఆస్ట్రియా, రుష్యాదేశములు పోలాండుదేశమును పంచుకొనినవి. ఆ విధముననే మహారాజ్యము లిప్పుటికిని స్వల్పరాజ్యముల నాక్రమించుకొన జూచుచున్నవి. ఆస్ట్రియా సామ్రాజ్యమును నాడియాటికునంశ్చిరముగ విజృంభింపజేయ నలయునని యత్నించుచున్నది. జర్మనుసామ్రాజ్యము పడనుట బెల్జియము, డెన్మార్కు, హాలెండులను నాక్రమించి ఉత్తరముద్రమునందు స్థాపనము నేర్పరచుకొనుటకును, దక్షిణమున ఆడియాటికు సముద్రమువరకును సామ్రాజ్యమును వ్యాపింపజేయుటకును పన్నాగములను పన్నినది. కాని ఈపన్నాగము దినదిన ప్రవృద్ధమానమగుచున్న జాతీయ ధర్మపక్షక్షణమునకు ప్రతికూలముగ నున్నది. జర్మను సామ్రాజ్యమునందు స్థావులున్నను ట్యూటనులబలము హెచ్చు. ఆస్ట్రియా సామ్రాజ్యమునందు ట్యూటనులు నాలనవంతున్నను స్థావులధికముగ నున్నారు. స్థావులెక్కువ మాజీయరులును గలరు. ట్యూటనులందగు కలియగోరినను స్థావు లంగీకరించరు. ఆస్ట్రియాలోని స్థావులైనను నితర స్థావురాజ్యముల సంహారము నంగీకరించరు. స్థావుజాతిధర్మమును సంరక్షించుటకు రష్యా కంక గమును గట్టుకొనినది. ట్యూటనుల జాతిని ప్రబలజేయుటకు ఇప్పుని బూనినది. ఆస్ట్రియా ఈరెండు జాతులను తేల్చేపాడుటకు ధగియూడలేదు. బోస్నియ హెర్జెగోవినియా యం దంతఃకలహములు ప్రబలుట యొక వింతగాను. సర్వీయా బెల్జియములు స్వల్పరాజ్యములయ్యియు సాస్ట్రియాజర్మను నశ్చోహింప నెడర్కొనజాలుటకుగల మగ్గుము జాతీయ ధర్మరక్షణాభిలాష మెయ్యున్నది. ఆయభిలాషగల జాతుల కప్రతిమానమైన శౌర్యము రణరంగమునందు సాయపడును. ఆమర్మము నెరిగియే రుష్యా చక్రవర్తి పోలాండుప్రజలకు స్వరాజ్యదానమును ప్రకటించెను. పందొమ్మిదవశతాబ్దమునందు నాటబడిన జాతీయధర్మపక్షక్షణము నర్తమానసంగ్రామమువలన పోషింపబడి ఇరువదన శతాబ్దమునందు లోకమునం దంతటను వ్యాపించి విజృంభించుట నై నన్ని యముగ నెంచదగియున్నది.

యుద్ధ సమాచారములు విశేషముగ తెలియుటలేదు. విజ్ఞాన సమాచారమును గురించి మానము దాల్చబడినది. అత్యద్భుత పరాక్రమమును జూపిన యాకోటలను జర్మనులు స్వాధీనపరచుకొనిరా యను సంశయము గలుగుచున్నది. బెల్జియము ఫ్రెంచిస్వేచ్ఛమును కొంతవరకు లోకేయిను నరకునుబోయి జర్మనుల సైన్యనివహంబులను జూచి వెనుకకు తగ్గుచున్నట్లులు తెలియుచున్నది. ఫ్రెంచిస్వేచ్ఛము తిరిగి మార్టాసెనును స్వాధీనముచేసికొని మెట్జుకు దక్షిణపూర్వమునం దున్న మోయస్సింనును చేరినది. జర్మనులు మ్యూజనదిని దాటబోవునపుడు దక్షిణమున సంయోగసైన్యములవలన నోడింపబడి ఉత్తరదిశ నుండిదాటి యిప్పుడు మ్యూజనదియొక్క రెండు నైపుల నున్నట్లులు తెలియుచున్నది. జర్మనులు డెన్మర్కు, టెల్లెమాంటు పట్టణములను ముట్టడిచేయుచున్నారు. టెల్లెమాంటు ద్వంసముచేసిరి. ఇప్పుడు లీజనామారుల నడుమనుండి జర్మను సైన్యము లసంఖ్యాకములుగ బెల్జియము చేరుచున్నవి. గేలు నుండిడెన్మర్కుగలప్రదేశమునందు గొప్పయుద్ధము

జరుగుచున్నది. జర్మనులరాక నొక బెల్జియనునై మానికువచూచి తెలిపినందున జాగ్రత్తపడుట కవకాశము కలిగినది. బెల్జియము సరిహద్దులందు సంయోగ సైన్యములకును, జర్మను సైన్యములకును ఘోరయుద్ధము జరుగుచున్నది. రుష్యా సైన్యములు తూర్పుదిశనుండి పొంగి పొరలి వచ్చుచున్నవి. రుష్యా వారి యాశ్వీకులు ఆస్ట్రియావారి యాశ్వీకులకు గోరాడాకొ దగ్గర నోడించిరి. జర్మనుల సయిత మోషించి కొన్ని ఫిరంగులను కొందఱు ఫ్రెంచీలను పట్టుకొనిరి. జర్మనులు పరదేశీయులను కష్టములపాలు చేయుట శోచనీయము. ఆస్ట్రియా మందలి ప్రేగుపట్టణమునందు జెచు సైనికులు తిరుగుబాటును జేసిననియును నాస్ట్రియా సైనికులు నిరపరాధులను సయితము హింసించిననియును రుష్యాపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. మొత్తమున సంయోగసైన్యముల స్థితి సంతృప్తికరముగ నున్నట్లులు ప్యాసిను సమాచారములు తెలుపుచున్నవి.

మన మద్రాసు సర్వకళాధికారులు తమ పరీక్షలలో తెలుగు వచనరచన నిమిత్తము గ్రాంథిక భాష నుపయోగించవలసినదని నిర్ణయించినట్లు తెలియవచ్చినది. బహుకాలముగా గ్రాంథిక పక్షవాదులు పరిశ్రమ చేసినందుకు వ్యావహారిక భాష మన కళాశాలలను ప్రవేశించు దుర్భరస్థితి మాని పోయినది. వ్యావహారిక భాషావాదుల యూదోళన చే గ్రాంథిక భాషకొక నవీనవికాసము కలిగి నవీన మార్గ మేర్పడినదనుటకు సందియములేదు. గ్రాంథిక భాష దిన దిన ప్రవృద్ధమానమగుటకు గంధకర్త లొకే యచ్చున నగ్గిన వినాయక విగ్రహములవంటి గ్రంథములను వ్రాయుటయే పరమోద్దేశము గాదనియు, వ్యావహారిక భాషలోనుండు జీవకళను నాటివరకు వచ్చియుండు లక్ష్యలక్షణములకు వ్యతిరేకముగానిరీతి గాంచి తమ కృతులలో నిముడ్చు స్వాతంత్ర్యముగలవారనియు నాంధ్రలోకము బాహుళ్యముగా నెరిగినది. ఈ యాదర్శముల పెట్టుకొని గ్రాంథిక భాషావాదులును, వ్యావహారిక భాష యెప్పటికి గ్రాంథిక భాషగా పరిణమింపదనియు, పరిశ్రమ చేసినయెడల వ్యావహారిక భాషను గ్రాంథిక భాషా సామీప్యమునకు దేవచ్చుననియు, నట్టి ప్రయత్నము జరిగినప్పుడు తప్పక వ్యావహారిక భాష గ్రాంథిక భాషతో దులదూగి గ్రాంథిక భాషకు జీవకళ పోయిచుండగలదనియు నెరిగి వ్యావహారిక భాషావాదులును పరిశ్రమ చేసినయెడల విభేదములు బహు స్వల్పకాలములోనే నశింపగలవని విశ్వసించుచున్నాము. విజయమందిన గ్రాంథిక భాషావాదులు తమకు దొరకిన తరుణమును వివేకముమై వినియోగించుకొందురని నమ్ముచున్నాము.

మన నేతనివారలకు క్రొత్తవిషయములను క్రొత్తపద్ధతులను నేర్పి క్రొత్త యంత్ర సామగ్రియొక్క యుపయోగమును బోధించు నిమిత్తము కమానుపోగల నేత పార్టీయొక్కటి దక్షిణపు జిల్లాలనిమిత్త మిదివరకు నేర్పడియున్నది. ఈపార్టీ చేసినపని ఫలనంతమైనదనుటను గ్రహించి మన ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరపు జిల్లాల యుపయోగార్థము ఇట్టిపార్టీయే మరియొక్కటి నియమింపబడవలసినదని తీర్మానించి రు 75 ల పై నొక సూపరింటు, రు 30 ల మేస్త్రీ, నెలకూలి రు 200 లకు మించకుండ నొక నేతకూలి రు 8 ల జవాను, హోదాలను మంజూరు చేసియున్నారు. ఉత్తరపు జిల్లాలు ముఖ్యముగా నాంధ్రదేశమగుట నాంధ్రులీపార్టీ వారివలన నందదగిన సంపూర్ణఫలము నందుటకు ప్రయత్నింతురని నమ్ముచున్నాము.

బరోపా మహా సంగ్రామము

జర్మనీవారు మెల్లగా పైకిపోవుట.

సరాసువారు ముఖ్యస్థానముల నాక్రమించుకొనుట.

పోపుస్వాములవారు దిగులుపడి చనిపోవుట.

ఇంగ్లాండు.

దొరతనమువారి పరిశ్రామిక ప్రోత్సాహము.

జర్మనీవారికి గలుగునట్లు.

ఇంతవరకు ఇంగ్లాండులోలేని జర్మనీవారి పరిశ్రమలను ఇంగ్లాండునందు స్థాపించుటకు దొరతనమువారు చేయు ప్రయత్నము ప్రజల కుత్సాహమును గలుగజేయుచున్నది. జర్మనీవారి సమద్రవాహనము పూర్తిగ నాగిపోయినది. ఈరెండు కారణములచేతను జర్మనీవారి కపజయముచే కలుగు నష్టముకంటె నెక్కువనట్లు కలుగును.

ట్రెజరీ బిల్లులు.

జనుల యాపాదము.

యుద్ధముకొరకు ఆరునెలలకు తీర్చివేయబడు ట్రెజరీ బిల్లులను కోటియైదలక్షల పానుల మొత్తము ఖరీదుగల వానిని దొరతనము వారమ్మజూపిరి. ప్రజలువానిని హృదయ పూర్వకముగ ధీనికొనిరి. 4 కోట్ల 20 లక్షల పానుల ఖరీదు వరకు దరఖాస్తులు వచ్చినవి. వీనిలో పా 48-1-8 స్థూల చొన కొనెదమని దరఖాస్తుచేసినవారికి వైమొత్తమనందు 100కి 48 వంతు పూర్తిగ నీయబడును. మొత్తముమీద 100కి పా 8/13 వంతు రేటున్నది.

కానాటు రాచకొమరుడు యుద్ధమునకుబోవును.

కానాటురాచకొమరుడు ఆర్థరుగారు దేశసేవచేయ నాతురతతో నున్నారు. వీరికి నైస్యమునం దుద్యోగమియ్యబడె నని తెలియుచున్నది.

జర్మనీ.

జర్మనీవారు, మ్యూసునదిని దాటుచున్నారు.

లీజునకు నామూరునకుమధ్య జర్మనీవైనికు లనేకు లు మ్యూసునదిని దాటుచున్నారు.

జర్మనీగాలియోడ ఉత్తరమునకు బోవుట.

ప్రొత్సాహ ఆగస్టు 20:—జర్మనీవారి జెప్పలికాగారి గొడవ డెన్మార్కు పడమటితీరముననున్న వార్సుజెర్మనీముగ వెల్డెనని కొనెకహా గను నుండి వచ్చిన ప్రకటనమును కెంపు పుత్రిక ప్రకటించినది. ఈ గాలియోడ యంత్రదళము 1000 అడుగుల దూరమున ఆకాశమునందు బోవుచుండెను.

జర్మనీవారు డిస్ట్రమీద ఫిరంగుల గాల్చిరి.

బ్రెస్లెస్ ఆగస్టు 20:—విచ్చిడినమున జర్మనీవారు తిరిగి డిస్ట్రమీదకు వచ్చిరి. గంబుల ప్రేమను దోచుకొనిన తరువాత డిస్ట్రమీదనుండి ఫిరంగుల గాల్చిరి. పురజనులు భయోత్పాతముచే పారిపోవుచున్నారు. నిన్నటిదినమున డిస్ట్రమీదనుండి గూడ ఫిరంగుల గాల్చిరని తెలియుచున్నది.

జర్మనీవారి ప్రయత్న భంగము.

జర్మనీవారి నైస్యములో ముందువైనికులు బెల్జియం వారున్నచోటులకేరి. కాని ఈసంగతి వైమానికులు గనిపెట్టి హెడ్ క్వార్టర్సువాకి తెలిపిరి. వారు గుఱువుదళముల బంపిరి. జర్మనీవా రాకస్మికముగ నైబడుటకు వీలులేక పోయినది. కొంతసేపటికి జర్మనీవారు వెనుకకు బోయిరి.

జర్మనీవారు విదేశీయుల బాధపెట్టుట.

జర్మనీవారు విదేశీయుల బాధపెట్టుచున్నారని బెల్జికు నుండి తెలియవచ్చుచున్నది. వందలకోటి నిగోళులు బెల్జికు లోని ప్రజలవలన బాధల నొందుచున్నారని బెల్జికును “టూగె బ్లాటు” అను పత్రికలు ప్రకటింపుచు ప్రజల యుత్సాహము నెఱచు ప్రయత్నముల నిరసించుచున్నవి.

జర్మనువారి యసత్య వ్యాపనము.

జర్మనీవారి వార్తాప్రకటనా సంఘమువారు బెల్జియంవారినేక ఘోరముల గావించుచున్నారని తటస్థదేశముల వ్యాపనముజేయుచున్నారు.

జర్మనీవారు మ్యూసునదిని దాటిరి.

డినాంటునుండి న్యూఢ్ ఫాటానగుకుగల ప్రదేశమునందు జర్మనీవారు వచ్చియున్నారు. లీజునకు నామూరునకును మధ్య జర్మనీవైనికులు మ్యూసునదిని దాటుచున్నారు. వీరితో ముందువారు డైలునదిని కేరిరి.

జర్మనీవారి దౌర్జన్యము.

లండను ఆగస్టు 20:—యుద్ధము జరిగిన కొలదిని జర్మనీ వారి దౌర్జన్యములను తెలుగుచున్నవి. లూరైనులో టూపా సంబిలో దొరకిన యంత్రమువలన నిట్లు తెలియుచున్నది. ఈయుత్తర మొకజర్మనీ వైనికుచే వ్రాయబడెను. అందరును తుపాకితోగాల్చి చంపబడిరి. ప్రతివానిని జంతువుచున్నామ. స్త్రీలదప్ప పురుషుల నెవ్వరిని మిగులనీయటలేదు.

ఎక్కువకోపము శిక్షించగా నెవ్ లాఫాన్సు అని యరచిన ముగ్గురు ఫ్రెంచివానిని ఆశోకరునందు తుపాకులతో గాల్చిచంపిరి. జర్మనీలో ప్రయాణము చేయుచున్న ఆమెరికాదేశపు శ్రీలనిద్దరిని ఇంగ్లీషువారుకొని మోదిరి. రైలులోనుండి క్రిందకు త్రోయవలనండ నెట్లెట్లో తప్పినది. డాంజ్ లోనున్న బ్రిటిషువారి కాన్సులు హింసపబడెను. 12 అడుగుల బాడవును 5 అడుగుల వెడల్పునుగల చీకటిగదియందు మరి ముగ్గురు చంపబడిన వారు చెప్పచున్నారు.

ప్రొత్సాహువారి యభిప్రాయము.

జర్మనీవారికి ప్రొత్సాహము చెడి యనాగరకులైరని ప్రొత్సాహికునగరమువారు తలంచుచున్నారు. జర్మనీవారిచేష్టలతో ప్రొత్సాహదేశీయులు శాంతముతో యుద్ధమునకుదిగుటకు పోల్చి ఫ్రెంచివాడ్రాప్రికాధికారు లానందించుచున్నారు. తమదేశమునందు వ్యాప్తమైన దేహపరిశ్రమల మూలమున అనైనికులకు విశేషతర హెచ్చెనని వారుచెప్పచున్నారు.

జర్మను ఖైదీలు.

బెల్జియము దేశములో ఖైదీలుగపట్టుపడిన జర్మను వైనికులందఱుకొన్ని ఉత్తరములు దొరకినవి. “మేము దక్షిణప్రాన్సులో ఉన్నారము” అని ఒకవానిలోను, “ప్రాన్సుదేశపు లోపలి భాగములో ప్రవేశించినామని ఇంకొకవానిలోను వ్రాసియున్నది.

బెల్జియము

బెల్జియంగోని స్థితి.

24 గంటలలో ముఖ్యమైనవి జరుగ వచ్చును

డెయిలీ క్రానికలు పత్రికయొక్క బ్రెస్లెస్లోని విలేఖరుడక్కడి సీనిగతుల గూర్చి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. నిన్నటిదినమున గుఱువు కాతులాక్రమించుకొనిన ఫలముల నుండి విహతులు క్రిమముగ వెళిపోవుచున్నారు. బొరెయిక్ ఆక్రమింప బడెను. గొప్పనైస్యము మాయెరుగ నున్నది. ఇక 24 గంటల కాలములో ముఖ్యమగు విషయములు గొన్ని డేల వచ్చును.

బెల్జియంవారి ప్రకటన.

గొప్పయుద్ధము ప్రారంభమైనది.

లండను ఆగస్టు 20:—బెల్జియంవారిక నెడ్ప్రకటనమునందు గాలిమొదలుకొని డిస్ట్రవరకు ప్రారంభమైన గొప్ప యుద్ధమునుగూర్చి బెల్జికి. చాలకాలమును, వైనికులను నష్టపోయి జర్మనీవారి కుడిచేతివైపుననున్న నైస్యము మ్యూసునది యొక్క రెండుకట్టలను వాక్రమించుకొని విహితులనైస్యమును సమీపించువరకు ముందుకువచ్చిరి. జర్మనీవారి గుఱువుదళములు పటుత్వముగనబడుచున్నవి. మ్యూసునదికిడికీణమునందుజర్మనీ వారు ప్రొత్సాహబెల్జియంవారిని దాకిరిగాని వెనుకకు గొట్టబడిరి. ఉత్తర భాగమున వారి కేయాటంకమును గలుగలేదు. ఇందుచే వారు కొద్దిపుందిగ జేరి చాల ప్రదేశమువరకు ముందుకు బోయిరి. ఇప్పటిలో బెల్జియంవారిసేవ విహితుల సేనలో వొక

భాగమునున్నది. ఒక్కొక్కప్పుడు కారణాంతరముల వేరుకకు బోవలసి యుండును. అట్టియెడ జనులు ధయపడగూడదని హెచ్చరించుచున్నాము.

బెల్జియములు టూట.

లండను ఆగస్టు 20 — వార్తాప్రకటన సంఘమువారి క్రిందివిషయమును ప్రచురించిరి:— బెల్జియము వైనికులు చాల కొద్దిగనుండిరి. వీరిపై పెద్దజర్మనీనైస్యము పడెను. ఈ కారణమువలన, బెల్జియమువారు పలాయనమైరి. ఈకోజు పొద్దటి నుండి బెల్జియము రాధానియగు బ్రుసెల్సు నగరమునుండి వార్తలు కష్టము మీద వచ్చుచున్నవి. తమకు సాహాయ్యము చేయుచున్న ఫ్రెంచి సేనలు సిద్ధమగు వరకు బెల్జియమువారు శత్రువులపై పడుకుండ ఆలస్యముచేసిరి. బెల్జియను వైనికులు పలాయనమగుదురను మాట ఇదివరకే తెలియును. కొన్ని కారణములవలన పారిపోవలసి వచ్చినది.

ఫ్రాన్సు

ఫ్రెంచివైనికులు మెయిన్ గెను జేరిరి.

స్వాజిసు ఆగస్టు 20:—మెట్టు ప్రొత్సాహ జర్మనులకు దారిమీదనున్న మెయిన్ పింగెనును ఫ్రెంచి వైనికులచేరిరిని ఫ్రెంచి దొరతనమువారు తెలియచేయుచున్నారు. మెయిన్ పింగెను మెట్టునకు నైబుతిమూల నున్నది.

సేవజేయ సిద్ధముగనున్నాము.

లండను ఆగస్టు 19:— ఫ్రెంచిసేనలోచేరి యుద్ధము చేయ సిద్ధముగనున్నామని ఇదివరకు అన్నారాప్తమునకు చక్రవర్తిగ నున్న వారును, ట్యూసిస్ బేగారి కుమారుడును, ఫ్రెంచి దొరతనమువారికి తెలిపిరి.

ఫ్రెంచి, జర్మను సేనలు.

లండను ఆగస్టు 19:— ఫ్రెంచిసేనలును, బెల్జియము సేనలును, కలసి జర్మనుసరిహద్దులకు వెళ్లుచున్నవని తెలియుచున్నది. ఫ్రెంచి గుఱువుదళము రోజు 60 మైళ్లచొప్పున ప్రయాణము చేయుచున్నది.

ఫ్రెంచివారు ఆక్రమించుకొనుట

లండను ఆగస్టు 20:— ఫ్రెంచిసేనలు మ్యూల్ హాసెనుకు ఉత్తరమునకున్న గ్యూబు విల్దెను పట్టణమునుగూడ ఆధీనముచేసికొన్నారని ఫ్రెంచి దొరతనము వారు ప్రకటించిరి.

రిషియా, ఇంగ్లాండు, ప్రాన్సు సేనలు.

లండను ఆగస్టు 20:— యుద్ధమునకు ముందునిలిచిన, ఇంగ్లాండు, ప్రాన్సు, రషియా దేశముల సేనలస్థితి వాగుగనున్నదని ఫ్రెంచిదొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

ప్రాన్సుజర్మనీ యుద్ధము.

లండను ఆగస్టు 20:— జర్మనీ సామ్రాజ్యమునందలి ఆల్సేసు పరగణా లోనున్న మ్యూల్ హాసెను పట్టణమును ఫ్రెంచివారు పట్టుకొనిరని ఫ్రెంచిదొరతనమువారు ప్రకటించిరి. అక్కడ ఫ్రెంచివారికిని, జర్మనీవాకిని ఘోరమగు యుద్ధము జరిగినది. జర్మనీవారికి ఫిరంగులును, 6 మందుగుండు సామానుబండ్లును, ఫ్రెంచివారు పట్టుకొనిరి అని కూడ ప్రకటించబడినది.

ఫ్రెంచివ్యాంకు.

ఫ్రెంచివ్యాంకు డిస్కాంటు నిండికి తగ్గింపుపడినది.

రుష్యా.

రష్యావారు జయముగాంచిరి.

8 ఫిరంగులు చిక్కెను.

ఆస్ట్రియా సరిహద్దులందు జర్మనీ సరిహద్దులందును నిజవరలో నిలిగిన పోరాటములందు రష్యావారికి జయముగలిగెననియు రష్యావారికి 8 నెడ్ఫిరంగులును 2 చిన్న ఫిరంగులును లభించెననియు రష్యాదొరతనమువారి ప్రకటనల మూలమున తెలియుచున్నది.

గంచిన్నె కే ఆక్రమింపబడెను.

రష్యావారు గంచిన్నెను నాక్రమించిరి.

లండను ఆగస్టు 20:—రష్యావారు గంచిన్నెను మునొందిరి. 12 ఫిరంగులును చాలమంది ఖైదీలు మైరి.

ఇటలీ.

పోపుగారి మరణము.

లండను ఆగస్టు 20:— పోపుగారు కాలధర్మము నొందిరి. (రోమకాథోలిక్ క్రైస్తవుల గురువు.)

తెల్లవారుగూమున ఒంటి గంటకు పోపుగారు మరణించిరి. రెలివి వచ్చినపు డేవసానకాలము సూరించెననియు దేవుడు తమ యందలి యపారకృపామతిచే ప్రస్తుతము యూరోపుఖండ మనుభవింపుచున్న కష్టముల గన్నులార జూడకుండ జేసె ననియు వారు చెప్పిరి. యుద్ధము కలుగుటచే పులిసొందిన వారిలో వీరొకరు. కాంతి స్థాపనార్థము చేసిన తమ ప్రయత్న ములు వ్యర్థమగుటచే బలహీనత ప్రాప్తించెను. కొప్ప యుద్ధోగ్గియు లక్షకమంది సింహాసనమున్న గదిలో రాత్రియంతయు నుండిరి. వారి కెప్పటికప్పుడు పోపుగారి స్థితిగతులు తెలియ జేయబడెను.

రాజుగారును, రాణిగారును విచారించిరి.

జబ్బుగానున్నదని తెలిసి ఇటలీరాజుగారును రాణిగారును విచారించిరి. పోపుగారు మధ్యమధ్య తెలివిదెచ్చుకొని యుద్ధమును గూర్చి ముచ్చటించిరి.

పోపుగారి విచారము.

పూర్వకాలమునందు పోపులు యిట్టివరమాత్యలను మాన్ప సమర్థులు. ఇప్పుడు నేనేమియు జేయలేకున్నానని వారు దీన ముగ బలికిరి. వారు పోపువృత్తి పోపుగారి అక్కచెల్లెండ్రును, మేనకోడండ్రును, కార్డినల్లు మెర్సిడోవోల్, మిసోయి ఆడెల్లీ అనువారును దగ్గరనుండిరి. ఇంకొకరు నియమింపబడు నరకు పోపుగారి పనిని కార్డినలు వారైగారు మాయచుందురు.

క్రొత్తపోపు.

లండను ఆగస్టు 20:—క్రొత్తపోపుగారిని సెప్టెంబరులో ఎలెక్టు చేయుదురు.

ఇటలీ ఇంగ్లండుతో జేరిపోరును

లండను ఆగస్టు 20:— ఇటలీయు మంత్రివర్గము వారిలో ననేకులు ఇంగ్లండు ప్రాప్త్య రహస్యల తరపున నీయుద్ధ ములో జోక్యము బుచ్చుకొన నభిప్రాయము గలిగియున్నారని రోమునుండి వార్తలు వచ్చెను.

ఇటలీ సోషలిస్టు.

లండను ఆగస్టు 19:—ఇటలీ యుద్ధమునకు దిగుపక్ష మున నేను నేనలోజేరుటకు సిద్ధముగనున్నానని ఇటలీ దేశపు సోషలిస్టు కక్షలోనున్న సెనాటు విసోలటీగారు దొరకనము వారికి తెలిసిరి.

కాలనీలు.

క్రోషియనుల దేశభక్తి.

న్యూజిలాండులోని క్రోషియనులు బ్రిటిషువారి యుద్ధ నిధికి 600 పావులనిచ్చిరి.

కెనడావారి దోచార్యము.

క్విబెక్కు. ఆగస్టు 20:— కెనడా దొరతనమువారు బ్రిటిషు వైద్యమునకు 4000000 టన్నుల జన్నును ఇచ్చెదరు.

కెనడావారి దేశభక్తి.

జర్మనీవారి కన్ను గానని యుద్ధోన్మత్తతను ఖండించు చును గ్రోటుబ్రెటెనునెడల తమకుగల భక్తిని వెల్లడించుచు, కెనడాపార్లమెంటునందు ప్రసంగములు జరిగెను. సర్ విక్టోర్ లారీయరుగారును, బార్డెనుగారు గంభీరప్రసంగములజేసిరి. వారుప్రసంగించు చున్నపుడు సభ్యులు కరతాశ్చర్యములచేసిరి. వారిద్దరును సామ్రాజ్యగౌరవము గాపాడుటకై కెనడావారు సాయ మొనర్తురని చెప్పిరి. ఈయుద్ధమువలన బ్రిటనువారికి పూర్వముకంటె బలముపొచ్చుననియు, విగ్లండులో గలిగిన చిక్కులు తీరుననియు లారీయరుగారు చెప్పిరి.

కెనడాదేశము.

లండను ఆగస్టు 19:—యుద్ధపు ఖర్చులకుగాను కెనడా దొరతనమువారు 5 కోట్ల డాలర్లను అప్పుచేయ దలచినారు. ట్ట డాలర్లనగా 15 కోట్లరూపాయలు.

జపానువారి రాయబారి.

ఆగస్టు:—జపానువారిరాయబారి నేడు సర్ 9 సంవత్సరముల.

జపానువారి నవమూనించుచున్నారు.

దీనిఫలితము.

జర్మనీలోనున్న జపానువారిని జర్మనీవారు అవమాన పరచి రని లోకీచూతు తంత్రీవార్తలు శీఘ్రమి. జపానువారికిని జర్మనీవారికిని ప్రస్తుతము మనస్సుగలచే వార్తలు జరులకు సంక టము గలిగించుచున్నవి.

జపానువారి రాయబారి జర్మనీనుండి వెడలిపోవుట

లండను ఆగస్టు 20:— జర్మనీనుండి జపానువారి రాయబారి వెడలిపోవన్నాడని డెయిలీ మెయిలునకు కొనెక్ హా గెను నుండి తెలియవచ్చెను. రాయబారిగారి కచ్చేరిని పోలీసు వారు కాపాడుచున్నారు.

హాలండు.

ప్రేగ్ నందుజరిగిన ఘోరములు.

శ్రీలును బిడ్డలును జంపబడిరి.

కెచ్చినెనికులు తిరుగబడి పట్టణము నొక రోజువరకు స్వాధీనము గానీయలేదు. ఆస్త్రియావారు తమ పైనికులను బల పరచి పట్టణమును జొచ్చిరి. ఉభయపక్షములవారును ఘోర దౌర్జన్యములజేసిరి. శ్రీలును బిడ్డలును జంపబడిరి. వీధిలో గన బడిన కెచ్చి దేశీయులందరును తెగటార్చబడిరి. ఇట్టి ప్రేగు లోజరిగిన విషయముల “నోవోయిజెమ్యూ” అను ప్రతిక వర్ణించు చున్నది.

ఆస్త్రియా.

రషియా, ఆస్త్రియా యుద్ధము.

లండను ఆగస్టు 19:— రషియా, ఆస్త్రియా, సరిహద్దులలోనున్న గోరొడొకుచే మిసోయాను ప్రదేశమునందు, ఆస్త్రి యా, రషియా, గుజ్జపుదేశములకు 5 గంటల కాలము చిన్న పోరాటము జరిగినది. ఆస్త్రియాసేన ఓడిపోయినది. ఆస్త్రియ నలు చాలమంది నష్టమైరి. మిగిలినవారిని రషియను పైనికులు తరిమివేసిరి.

బరోడా మహారాజుగారు.

ఆస్త్రియాలోనున్నారు.

లండను ఆగస్టు 20:—బరోడామహారాజుగారు ఆరోగ్యమును సంపాదించుటకుగాను, ఆస్త్రియా దేశమునందలి కారల్సువాడులో నున్నారు. ఇటీవల ఈమెసంగతిబాత్రిగా తెలియుటలేదు.

మహారాజుగారు.

బరోడా మహారాజుగారు ఆరోగ్యమును సంపాదించు టకై ప్రాప్త్యదేశమునందలి విచీ పట్టణము లో నున్నారు. విచీలో కొంతకాలమున్నతరువాతనే గోక్షేగారి ఆరోగ్యము వాగుపడినది. గోక్షేగారు ఇప్పుడు లండనులో నున్నారు.

బ్రిటిషువారు, ఇండియా ఉద్యోగములు.

లండను ఆగస్టు 19:— ఇండియను సివిలుసర్వీసు, పోలీసు, డి. పి. డ్లెయ్య, రైలువే, ఫిసాన్సు డిపార్టుమెంటు. కస్టంసు డిపార్టుమెంటులలో, జేరదలచుకొనువారు, ఇతర వయస్సుకు మించి యుంధరాదన నియమముగలరు. వీరిలో ఎవరైనను ఆగస్టు 15వ తారీఖునుండి సామ్రాజ్య రక్షణకుగాను సేనలో జేరియుండు పక్షమున పరీక్షనాటికి ఒకవేళ వయస్సు మించిపోయినను, వారిని పనిలో జేర్చుకొనుటకు క్రూ ప్రభువు గారు తీర్మానించిరి. 1915 సంవత్సరపు పరీక్షకు వచ్చుటకు వయస్సు సరిపోయి, సేనలో జేరినందున పరీక్షకు రాక వచ్చే సంవత్సరము పరీక్షకు వచ్చువారికి మాత్రమే ఈసంహయము చేయబడినది.

హిందూదేశము.

దక్షిణహిందూస్థానము.

రాజభక్తి సభ

తిరునల్ వేలి ఆగస్టు 20:— తిరునల్ వేలి జిల్లాలోని అంబాసముద్రము, కళ్లడవరవి పట్టణముల ప్రజలు కలసి నిన్ను అంబాసముద్రములో రాజభక్తి సభను చేసిరి. సభకు వచ్చిన జనులును, గవర్న మెంటు ఉద్యోగులును ఉత్సవము చేయుచు పట్టణ కీధలలో తిరిగిరి. సభకు సింగంపట్టి జమీన్దారుగారు అధ్యక్షులుగనుండి, యుద్ధమును గూర్చి సంగ్రహముగ చెప్పిరి. మరియు నిట్లనిరి:— 150 సంవత్సరములనుండి బ్రిటిషువారు మనకు శాంతిని ప్రసాదించిరి. గ్రేటు బ్రిటను ఎల్లప్పుడును, గౌరవము, న్యాయము, ప్రపంచ ధైర్యమును నిజపుటకు ప్రయ

త్నించినది. ఇందువలననే ఇండియా ప్రజలు శాంతిని, తృప్తిని అనుభవించు చున్నారు. తరువాత మరికొందరు రాజభక్తిని వెల్లడిచేయు ఉపన్యాసములను చేసిరి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము నందు భక్తి కలిగియుండెదమనియు, బ్రిటిషువారికి జయము కలుగ వలయునని ప్రార్థించ వలెననియు తీర్మానించిరి. ఈ సభకు డిగ్ స్టాక్. ఐ. సీ. యస్ గారును, తిరునల్ వేలి మిల్లు లోనున్న ఆస్ బరన్ గారును దయచేసిరి. యుద్ధములో వెబ్బులు తగిలిన వారి భార్య ప్రజలకును, సనిపోయినవారి భార్య ప్రజలకును, సాహాయ్యము చేయుటకు డబ్బును సమకూర్చు వలెననికూడ తీర్మానించిరి. రాజభక్తి కీర్తనలకు, జాతీయ గీతములును పాడి సభ ముగించిరి.

రయితల రాజభక్తిసభ.

(ఒక విశేషమనియుద్ధముండి)

శ్రీ వెంకటాచార్య ఆగస్టు 21:— శ్రీ వెంకటాచార్యలోని రయితలు నిన్న సభచేసి, ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమునందు తమకుగల రాజభక్తిని వెల్లడించిరి. ఆంగ్లేయులకు యుద్ధములో జయము కలుగుటకై ప్రార్థించబడినది. చందాలు వసూలు చేయబడు చున్నవి. ఇక్కడ దేవాలయములలో ప్రత్యేకము ప్రార్థనలు జరుగుచున్నవి.

ఫిల్లిపర్ గణా.

నూతనోద్యోగములు

సిమ్లా ఆగస్టు 20:— ఫిల్లి పర్ గణాకు, ఇగివరకు ఇంజ నీరింగు డిపార్టుమెంటు తెంపారగిగా నుండెను. ఖాయముగ నుంచవచ్చునని స్టేటు సెక్రటరీగారు ఇప్పుడు ఉత్తరువులను బంపిరి. కాబట్టి ఇగివరకు ఇంజనీరింగు డిపార్టు మెంటులో తెంపారగిగ నున్న కూలింగు గారును, వారి సహాయోద్యో గులును, ఇకముందు ఖాయముగ నుండురు.

బొంబాయి.

బొంబాయి మహమ్మదీయుల రాజభక్తి.

బొంబాయి ఆగస్టు 20:—నిన్న సాయంకాలము బొం బాయి నగరమునందలి దావూద్ బరా తెగవారు మహ్మద్ భాయి ఆదంజీపీరుభాయిగారి ఆధిపత్యముక్రింద సభచేసి, వారి తెగ బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునెడల రాజభక్తిని కలిగియున్నదని దొర తనమువారికి తెలిపిరి.

జాంనగర్ సంస్థానము.

వారిరాజభక్తి.

బొంబాయి ఆగస్టు 20:—జాంనగరము, ఆసంస్థానాధి పతులగు మహారాజారంజిత్ సింగుజీగారి యాధిపత్యముక్రింద సభజరిగినది. మహారాజుగారు ప్రస్తుతపు విరోధ యుద్ధమును గూర్చి తమప్రజలకుబోధపరచి తమసంస్థానము ఈసమయములో జేయవలసిన సాహాయ్యమునుగూర్చి చెప్పిరి.

మహారాజుగారి సాహాయ్యము.

మహారాజుగారు చేయగలిగినంత సాహాయ్యమును చేసిరి. బ్రిటిషుసామ్రాజ్య రక్షణకు పోరాడు 1000 పైనికులను భరిం. చేదమని వాగ్దత్తముచేసిరి. 200 గజ్జములను, 15 మోటారు బండ్లను, ఇచ్చెదమనిచెప్పిరి. తమసంస్థానములోనున్న ఇంపీరి యలు సేవలకు ఇదివరకే పంపిరి.

జర్మనీవారి ఓడఉద్యోగిని పట్టుకొనుట.

బొంబాయి ఆగస్టు 20:—లాయడు కంపెనీవారి ‘మెం రానియ’ స్టీమరు కడచిననెల కలకత్తాతీవులలో నున్నప్పుడు ‘ఎమెల్ రాబెలి’ అనునతడు పూయర్ధుగనుండెను. తరువాత నీతడు రూపాయలపెట్టె పట్టుకొనిపారిపోయెను. బొంబాయిలో గాయుధములు ధరించమని వాగ్దానముచేసినజర్మనులలో నీతడు పోలీసువారివలన గుర్తింపబడి, పట్టుకొనబడెను. ఇతడు బొంబాయికి బయలుదేరియుండుననితలచి పోలీసువారు పట్టుకొను టకు ప్రయత్నించిరి. కానిజాతాకుయేమియు తెలియలేదు. దాని తరువాత వాకబుచేయగా నీతడు స్టీమరుసాముతో నుత్తర హిందూస్థానములోని, డెల్లీ, లాహోరుమున్నగు స్థలములు తిరిగి, సాముతయిపోవుట వలన బొంబాయివచ్చి పరదేశులు నివసించు గృహమున తలదాచుకొనినట్లు తేలినది. ఇతనిని విచారించుటకై కలకత్తాకుపంపివేయ వలసినదని పోలీసుకమిష్ట్రు వరకుగారు తీరుచిచ్చిరి.

పరువునప్పపు దావా.

కర్ణాచి ఆగస్టు 20:— శుక్లబ్రహ్మలో ప్రకటింపబడు చున్న ఆర్డర్ హక్ అనుప్రతికలో 15 వ తేదీని కర్ణాచిలోని

THE EUROPEAN CONFLAGRATION.

GERMANY'S STEADY ADVANCE.

LARGE FORCES CROSS THE MEUSE BETWEEN LIEGE AND NAMUR.

THE FRENCH OCCUPY IMPORTANT POSITIONS IN LORRAINE.

THE POPE DIES A VICTIM OF WAR.

BRITISH BRAVERY AND PLUCK WHEN THE AMPHION SINKING

RUSSIANS DEFEAT AUSTRIANS AND GERMANS.

(REUTER'S AGENCY)

No important news are received to-day about Liege forts. The forces of the allies have occupied Louvain. The German troops are massed in large numbers between Liege and Brussels. The Belgians after brilliantly carrying out their task are now falling back before the superior numbers of the Germans. A Paris telegram says that the French have recaptured Maulhausen in Lorraine and are steadily advancing into Germany. The allies are now acting jointly in their offensive and defensive operations. The German legions have crossed the Meuse after heavy losses and a big battle is waged along a line from Gale to Diest between the allied armies and the Germans. The Germans bombarded Tirlemont on the 20th instant and pillaged the railway station at Die. The Russians are steadily advancing along the whole of the eastern border. The Austrians and the Germans were defeated at the Gorodok-Kuzmine line and at Gambinnen. Twelve guns and many prisoners were captured by the Russians.

England.

JAPANESE AMBASSADOR

Sir Edward Grey Interviewed.

LONDON, August 19.—(6-55 P.M.)—The Japanese Ambassador to-day visited Sir Edward Grey.

GOVERNMENT'S TRADE SCHEME

Tremendous Interest Aroused.

Great interest and enthusiasm have been aroused by the Government's initiative in the direction of developing the industries in England which have hitherto been in German hands. It is regarded as a war within war, which in conjunction with the complete stoppage of Germany's overseas trade may eventually inflict a greater blow on Germany than would the defeat of her arms.

PRINCE OF WALES' FUND

Croatians' Contributions.

The Croatians in New Zealand have contributed six hundred sterling to the British War Fund.

FUNDS FOR THE WAR.

Public Response to Loan Issues.

Fifteen million sterling of six months Treasury Bills for war purposes have been offered to the public and have met with a hearty response. Over forty-two millions worth was applied for tenders at ninety-eight pounds one and eightpence, will receive about 48 per cent of the amount applied for. Tenders above that will be another in full. Average rate per cent is three pounds thirteen.

British Colonies.

CANADA.

Quebec Government's Gift

LONDON, August 20.—(4-50 A.M.)—The Quebec Government is presenting 4,000,000 pounds of Canadian cheese for the British army.

PRINCE ARTHUR OF CONNAUGHT.

Given a Military Appointment.

LONDON, August 20.—(11-35 A.M.)—Prince Arthur of Connaught is anxious to serve his country. It is understood unofficially that he has been given a military appointment.

EXPRESSION OF LOYALTY TO GREAT BRITAIN.

Stirring speeches expressing loyalty to Great Britain against Germany's insensate military despotism were made in the Canadian Parliament. Sir Wilfrid Laurier and Mr. Borden both made magnificent speeches, which were loudly cheered. They affirmed that the Dominions would stand shoulder to shoulder for the honour of the Empire. Sir Wilfrid Laurier said that he was convinced that Britain would emerge from the conflict stronger than ever and the Irish trouble would be washed away.

Belgium.

ALLIES' RAPID ADVANCE.

Cavalry's Good Performances.

LONDON, August 19.—(10-40 P.M.)—BRUSSELS.—Despatches confirm the advance of the Belgians and Frenchmen all along the line. Two divisions of the French cavalry have been covering a hundred kilometres daily.

THE SITUATION.

Great Developments Imminent.

LONDON, August 20.—(7-10 P.M.)—The "Daily Chronicle" Brussels correspondent sums up the situation as follows:—The Allies have given ground and are slowly evacuating the advanced positions occupied as the result of yesterday's great cavalry drive. Louvain is occupied. We are now faced by a large army. The next twenty-four hours should witness important developments.

FRENCH ADVANCE.

Moerchingen Reached.

LONDON, August 20.—(4-50 A.M.)—PARIS.—It is officially announced that the French advanced rapidly yesterday afternoon and reached Moerchingen, south-east of Metz on the important Metz-Strassburg Railway.

GERMANS CROSSING THE MEUSE

Between Liege and Namur.

Very large German forces are crossing the Meuse between Liege and Namur.

GERMANS BOMBARD TWO TOWNS

Diest and Tirlemont

BRUSSELS.—The Germans re-attacked Diest yesterday afternoon in force. They pillaged the railway station and bombarded the town. The terrified inhabitants are fleeing. It is also reported that the Germans bombarded Tirlemont.

A GERMAN SURPRISE AVERTED

Detection by an Aviator

Yesterday the German Advanced Guard was quietly pushed forward in the neighbourhood of the Belgian positions. An aviator, however, detected the movement and averted a possible surprise by warning the headquarters, who sent forward cavalry. The enemy fell back after some marching and countermarching.

GERMANS CROSS THE MEUSE

Advanced Guards Reach the Dyle.

An official Paris despatch says that the Germans have reached a line from Dinant to Neufchateau. Important forces continue to cross the Meuse between Liege and Namur. The advanced guards have reached the river Dyle.

A BELGIAN COMMUNIQUE.

LONDON, August 20.—(12-30 P.M.)—A long Belgian communique has been issued describing in necessarily vague terms the nature of the great battle which is now beginning along a line from Gale to Diest. The communique says that, after losing much time, men and material, the Prussian right wing has managed to gain ground on both banks of the Meuse up to a line where it is in contact with the allied armies. The Germans by means of their cavalry have managed to make a great show. They collided southward of the Meuse with the French and Belgians and were repulsed, but northward they had found an open road and succeeded in making bold dashes far a field with small parties. The communique warns the public that the Belgian army now forms part of a co-ordinated whole, and the public must not be anxious about strategic movements to the rear which form part of the concerted scheme of operations.

BELGIANS FALLEN BACK

Communications with Brussels Difficult

LONDON, August 20.—(1-20)—The Press Bureau announces that the Belgian army confronted by superior numbers has fallen back. Communication with Brussels has been difficult since early this morning. The Belgian troops admirably performed their duty of delaying the hostile advance enabling their allies to complete their concentration without interference.

Belgian Retirement Anticipated.

The Belgian Retirement has been anticipated for some days. It has been dictated by strategical situation.

Germany.

THE JAPANESE AMBASSADOR.

Departure from Berlin.

LONDON, August 20.—(7-10 P.M.)—According to Berlin news published in a Copenhagen message to the "Daily Mail," the Japanese Ambassador's departure is imminent. A strong police force is guarding the Embassy.

Germans Baiting Foreigners

Berlin news filters through furnishing many indications of the people's craze for baiting foreigners. The newspaper "Berliner Tageblatt" admits that hundreds of innocent persons have been suffering daily at the hands of the Berlin mob, but deprecates restraining the zeal of the population.

A GERMAN AIRSHIP

Seen Going Northward.

LONDON, August 20.—(4-50 A.M.)—PARIS.—The "Temps" publishes a despatch from Copenhagen saying that a "Zeppelin" airship is reported to have passed over Borjerg on the west coast of Denmark at a height of a thousand feet going northward.

Russia.

RUSSIAN VICTORY OVER AUSTRIANS

Reported Heavy Losses.

LONDON, August 19.—(10-40 P.M.)—It is officially announced that the Austrian cavalry divisions which approached the Russians along the Gorodok-Kuzmin line were defeated in a cavalry engagement which lasted five hours. The Russians inflicted heavy losses on the Austrians, who retired pursued by the Russian cavalry. [GORODOK.—A district town and Government of Russia 23 miles N.W. of Vitebsk. Pop. Abt. 6,000.]

[KUZMIN.—Town of Austria in Croatia-Slavonia, in the district of Mitrovica. Pop. Abt. 4,000.]

RUSSIAN SUCCESSES

On the Frontiers.

LONDON, August 20.—(7-10 P.M.)—Russian official despatches describe fighting on the Austrian and German frontiers, denoting mostly Russian successes, including the capture of eight German guns and two quickfiring.

RUSSIAN ADVANCE

LONDON, August 20.—(11-35 A.M.)—The Russians have occupied Gambinnen.

TELEGRAMS.

A RUSSIAN VICTORY

At Gumbinnen.

LONDON, August 20.—(1-45 P. M.)—The Russians gained a considerable victory at Gumbinnen, capturing twelve guns and many prisoners.

Italy.

The Cabinet and the War

LONDON, August 20.—(11-35 A. M.)—Telegrams from Rome say that the majority of the Italian Cabinet is in favour of intervention in the war on the side of the Triple Entente.

HIS HOLINESS THE POPE

Illness

LONDON, August 19.—(10-40 P. M.)—The Pope, who has been indisposed for some days, has become much worse. He passed a bad night and is reported to have received the Communion.

Death.

LONDON, August 20.—(4-50 A. M.) The Pope is dead.

Last Moments

LONDON, August 20.—(11-35 A. M.)—The Pope died at one o'clock in the morning. In a moment of lucidity he said:—"The end is approaching. The Almighty, in his inexhaustible goodness, wishes to spare me the horrors Europe is undergoing."

The Pope roused himself at intervals and talked mostly of the war. He remarked pathetically:—"In ancient times the Pope could have stayed the slaughter. Now I am powerless."

Relatives Present.

The Pope's sisters and nieces and Cardinals Merry del Val and Misiatelli were present at his death.

Bulletins Throughout the Nights.

Crowds of Papal dignitaries remained all night in the Throne Room receiving bulletins.

A Victim of the War

The Pope is a victim of the war. When his peace efforts failed his strength departed.

The King and Queen of Italy.

The King and Queen of Italy learned of the illness with deep concern.

Cardinal Volpe directs the Holy See ad interim.

ELECTION OF A NEW POPE.

LONDON, August 20.—The Conclave for the election of a new Pope will meet on September 3rd.

Austria.

TERRIBLE SCENES IN PRAGUE.

LONDON, August 20.—(7-10 P. M.)—The "Novo Vremya" gives an account of the scenes in Prague. Czech soldiers mutinied and held the city for a day. Then the Austrians reinforced the garrison and entered the city. There were fearful reprisals. Women and children were shot down, and every Czech caught in the streets was killed. Meanwhile a German semi-official news agency is deluging neutral countries with stories of "Belgian atrocities".

Japan.

JAPANESE RESIDENTS IN GERMANY.

Reported Ill-Treatment.

LONDON, August 19.—(6-55 P. M.)—Telegrams have reached Tokio that the Japanese residents in Germany have been ill-treated and insulted. The reports are causing public uneasiness in view of the present strained relations between Japan and Germany.

France.

ALLIES' POSITION.

Excellent

An official announcement issued in Paris says that the position of the allies is excellent along the whole front.

MUELHAUSEN OCCUPIED BY FRANCE.

Guns and Ammunition Captured

LONDON, August 20.—(4-50 P. M.)—It is officially announced that the French have occupied Muelhausen at the point of bayonet after a very sharp fighting. They captured six guns and six ammunition wagons.

GUEBWILLER OCCUPIED BY THE FRENCH.

It is officially announced that the French have occupied Guebwiller.

Russian Advance.

The Russians are advancing along the whole line.

BANK RATE.

The rate of discount of the bank of France has been reduced to 5 percent.

Turkey.

"GOEBAN" AND "BRESLAU."

Bolt on Sight of British Ships

CALCUTTA, August 19.—An "Indian Daily News" telegram states that "Goeban" and "Breslau" bolted when our ships were engaged in protecting the transport of the French Army Corps from Africa.—(A. P. A.)

TELEGRAMS.

India and the war.

BRITISH CANDIDATES FOR INDIAN SERVICES
Age Concessions Granted on Account of War

LONDON, August 20.—The Marquis of Crewe has decided that candidates for the Indian Civil Service, Police, Public Works Department, Railways, Finance Department, and Customs Department, will be allowed to deduct from their age at the time of their Examination any period of service in regular army from August 5th or in special reserve or territorials, during the mobilisation. This concession only applies to those eligible by age to compete in 1915 and who would be over age in the next and following years.—(Reuter's Agency)

Baroda.

BARODA MAHARANI IN AUSTRIA.

The Gaekwar in France.

LONDON, August 20.—(2-25 P. M.)—There is no news of the Maharani of Baroda who is stranded at Karlsbad. The Gaekwar is at vichy from where Mr. Gokhale has returned to London much improved in health.—(Reuter's Agency)

Madras.

(From Our Correspondents.)

A MEETING AT AMBASAMUDRAM

Loyalty Expressed & Success Prayed for.

TINNEVELLY, August 20.—A largely attended public meeting of the citizens of Ambasamudram and Kalladurichi was held at Ambasamudram last evening to express the loyalty of the public to His Majesty the King-Emperor. A special feature of the proceedings was a demonstration in the shape of a procession of the inhabitants and officers with an elephant, music etc., through the main streets. The Zemindar of Singampati presided at the public meeting and among those present were Mr. F. L. Brigstock, I. C. S., and Mr. Osbourne of the Tinnevely mills. The Chairman in the course of a lengthy speech gave a brief history of the war and the iniquitous causes that led to it. He said that for more than a century and a half Great Britain had conferred on India the blessing of peace. Great Britain had always been associated with a lofty sense of honour, justice and humanity which had its reward in peace and contentment of India's teeming millions. Resolutions were passed expressing their feelings of deep loyalty and devotion to the British throne and offering prayers for the success of the British arms. Loyal speeches were made by several speakers both in English and Tamil and a loyal song sung.

A Subscription List Opened.

It was resolved to open a subscription list for relief of the distressed on account of war and the proceedings closed with the singing of national anthem by Miss Gopalaratnam Aiyar.

A LOYAL MEETING OF RYOTS

Subscriptions Raised and British Success Prayed for.

SRIPERAMBUDUR, August 21.—A meeting of Sriperambudur Ryots held on the 20th instant expresses sincere and deep-felt devotion and loyalty to the British Throne as the present crisis and prays success for the British Arms. Subscriptions are being collected and special prayers are being offered in the local temples.

(Associated Press Agencies)

Simla.

JAIL ADMINISTRATION IN INDIA.

Appointment of Committee Postponed.

SIMLA, August 20.—The following press communique has been issued:—In accordance with the assurances given in the Imperial Legislative Council on the 24th February 1914 and after consultation and agreement with all Local Governments, the Government of India recommended to the Secretary of State the appointment of a committee to enquire into the whole question of jail administration. His Lordship approved of the proposal and the matter of personnel was occupying the attention of the Government of India when the report of the outbreak of war intervened. No investigation can be satisfactorily conducted in the present circumstances, and with the concurrence of the Secretary of State the Government of India have regretfully postponed the constitution of such a Committee for the present.

OFFICERS ON DUTY IN ENGLAND.

Not to be Re-called to India.

SIMLA, August 20.—It is understood that news has been received not to recall to India officers on special duty in England. This affects the members of the Public Service Commission who will therefore remain at Home to complete their report.

IMPERIAL INDIAN RELIEF FUND.

An Explanatory Statement.

The scope of the Indian Imperial Indian Relief Fund not having been clearly comprehended in all quarters it may be stated that this fund has been started by the Viceroy with the approval of the King-Emperor with a view of affording relief to all classes of war sufferers in India. It differs from the Prince of Wales and therefore which confined to helping members of military and naval forces from England and those dependent upon them in that it is to help not only members of both British and Indian units of military contingents despatched from India but also all other classes of war sufferers in India, Civil as well as Military, whether affected by high prices, loss of employment, bereavement or other misfortune consequent upon the war. The fund eventually devoted to the relief of these connected with the army will probably be

TELEGRAMS.

distributed through the agency of that admirable organization. The India Patriotic Fund which has been doing good work amongst soldiers and their dependent in India ever since the Afghan war.

Bombay.

THE HAJ PILGRIMS.

Bombay Musafir Khanas Full.

BOMBAY, August 20.—All Musafir Khanas are full of Haj pilgrims. There is no room for further accommodation. Fresh arrivals will have to wander about the town. The deck fare has risen to Rs 70 to-day. No date can be fixed for the departure of the steamer "Koweit" in spite of the sale of all tickets. Hajis are advised to postpone the Haj this year.

A GERMAN STEWARD.

Under Arrest for Theft.

BOMBAY, August 20.—Emil Rabel, steward on the Austrian Lloyd steamer "Moravia", who, when the steamer was in Calcutta last month, ran away with the steamer's cash box, was to-day recognised by the police among the Germans on parole here. Rabel was believed to have left for Bombay, and the police were on the look out, but no trace could be found. It has since been ascertained that Rabel went with the steamer's cash box to Northern India, visited Delhi, Lahore and other places, and, funds having been exhausted, he came to Bombay and took shelter in the Strangers' Home. The Police Commissioner ordered Rabel to be sent back to Calcutta to stand his trial.

A MASS MEETING

Expression of Loyalty Resolved.

BOMBAY, August 20.—At a mass meeting of the Dawoodi Bohra community held last evening Mahomed-bhoy Adamjee Peerbhoy presiding, a resolution expressing sentiment of unwavering loyalty and devotion to the British Crown was adopted amidst great enthusiasm.

A PUBLIC MEETING AT JAMNAGAR.

Situation and Duty Explained.

At a public meeting of the State subjects of Jamnagar the Jam Sahab Maharaja Ranjitsinghji explained the present situation to his subjects and their duty.

Services Offered.

His Highness said he had placed the resources of the State at the disposal of the Empire and had promised to maintain a force of one thousand to fight for the Empire and to give 200 horses and fifteen motor cars in addition to two squadrons of Imperial service Lancers.

HANSA LINER "FANGTRUM".

Takes Refuge in Balearic Islands.

BOMBAY, August 21.—Information was received yesterday by an American Company in Bombay that Hansa Liner "Fangtrum" which sailed from New York on July 15th for Bombay with a large cargo for India to avoid seizure took refuge in Balearic Islands belonging to Spain in the Mediterranean where she will remain until the end of the war.

INWARD ENGLISH MAIL STEAMER.

EXPECTED EARLIER.

P. and O. Steamer "Mooltan" which is bringing the English mails of the 7th instant has passed safely through the Mediterranean and is now in the Red Sea. The vessel passed the Suez at 11 o'clock on Wednesday morning. In the ordinary way it is about a four days' run from Suez to Aden five days' from the latter port to Bombay but "Mooltan" is a bigger steamer than those usually engaged on the Bombay run and will possibly do the journey quicker. On ordinary timing the mails would reach Bombay next Friday but "Mooltan" is expected to reach here on Wednesday or Thursday.

Karachi.

A CHARGE OF DEFAMATION.

Preferred by Messrs Volkart Brothers.

KARACHI, August 20.—Mr. J. Lenz, Manager of Messrs Volkart Brothers, Karachi, filed a complaint in the Court of the City Magistrate of Karachi, yesterday against the editor and printer and publisher of the "Albark" of Sukkur for publishing, in their issue of the 15th instant, a statement that the firm of Messrs. Volkart Brothers had been closed under the orders of the Government. Messrs. Volkart Brothers are not Germans, all the proprietors being residents of Switzerland, and furthermore the firm had not been ordered to close. The Magistrate has issued process under section 500 I. P. C. and the case is fixed for hearing on the 3rd proximo.

Calcutta.

SAILINGS OF B. I. S. N. CO'S STEAMERS.

CALCUTTA, August 20.—The British India Steam Navigation Company announces the sailings from Home of the "Chakra," "Malda," "Umaria," "Nevasa" and "Neuralia" on 15th August, 5th and 19th September and October, 3rd and 17th respectively from Colombo, Madras and Calcutta. Home sailings from Calcutta will not be resumed until the beginning of September owing to the requisition of vessels.

PRIZE COURT DECISIONS.

CALCUTTA, August 20.—Sir Lawrence Jenkins presided over the Prize Court to-day to deal with monitions issued on four German steamers, "Kurmark," "Frienfels," "Rotenfels" and "Pegenturm," and the Austrian steamer "Perla." The Advocate-General read extracts from the answers of the officers of the ships showing that they belonged to the enemies' nations and were arrested after war was declared. His Lordship passed orders adjudicating them for detention. The cargo belonging to British subjects and those of neutrals were directed to be delivered, and the cargo belonging to the enemies was ordered to be detained and an inventory taken.

అనంద సంవత్సర సిద్ధాంతపంచాంగము

మంచికాగితము ! శుద్ధప్రతి !! చక్కని అచ్చు !!!

అమృతాంజనం డిపోవారి మందులను గొనువారలకు ఉచితము.

వలయువారు అర్హణ చీటిని పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నావులకు లోక విఖ్యాతమైన పరమామృతము.

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 డజను 1-కి రూ. 5-4-0.

తామరతైలం. పండ్లపాడి. మోహినీతైలం.

వెల డబ్బీ 1కి 0-6-0 వెల డబ్బీ 1కి 0-2-0 5. తులముల నూనెగల డజను 1కి 3-8-0 డజను 1కి 1-2-0 సీసా 1కి 0-12-0

ఓ. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. } మంజూల కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును. }
అమృతాంజనం డిపో, } అమృతాంజనం డిపో, }
నెం. 9, జహంగీరుపీఠి, మద్రాసు. } 109, ప్రేరికోడ్డు, ఛాట్ట, బొంబాయి. }

అనంద సంవత్సరాది సంచిక.

చిత్రపటములతో చక్కగా ముద్రింపబడినది.

కొరవారు వెంటనే వాగ్సు కొనవలయును.

9, జహంగీరు పీఠి, ఛాట్టపుర, మద్రాసు.

వారపత్రిక

చందాదారుల కృపివలె రూ. 2-8-0

ఈపత్రికయొక్క యుపయోగము చదివిన వారలకు దెలిసియే యున్నది.

ఇంతవరకు సీపత్రిక సంగతి నెరుగని దేశభాషాభిమానుల నందఱనునమూనా పత్రికను దెప్పించవేడుచున్నాము.

తెలుగు పత్రికల యందెల్లను నెక్కువ వ్యాపకముగల వార్తాపత్రిక.

భూలోక వార్తలను వ్యవహారములను దెలిసుకొనుట కిది తగిన పత్రిక.

దినపత్రిక యొక్కరలేని వారలకు వారపత్రిక పంపబడు చుండును

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,
పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

కలరామాత్రలు.

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0.

కలరా ప్లేగువలెనే ఒకవిధమైన అంటుజాడ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందుపరమాణువులైన విషపురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

గజ్జికీ తైలము.

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-3-0 వి. పి. సహా 0-7-0.

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్న పిల్లలకు విశేషభాధను గలిగించుచున్నది. ఈతైలమును నాలుగుపూటలురాచిన తప్పక పనిజేయును.

అమృతాంజనము డిపో, } 109, ప్రేరికోడ్డు, బొంబాయి.
9, జహంగీరుపీఠి, మద్రాసు.

మెస్సర్స్ ప్యారి అండు కో.

మేనేజింగు యేజంట్లు, ది. వెసి డెంసీ మెన్యూరువర్క్సు లిమిటెడ్ మద్రాసు.

పూర్వమైన పంటలకు !

ఈ క్రింద నుదహరించిన వైరులకును, ఇంకా ఇతర వైరులకును, అన్ని విధములయిన వైరులకును, ఆయాభూములను సరించి ఆయా వైరులకు తగిన యెరువులు తయారుచేయబడుచున్నవి. ఆయా భూములనుండి బంపబడు మట్టిని తనిఖీచేసి యీ యెరువులతోగూరు చేయబడుచున్నవి గాన ఫలితము రెట్టింపగుటకు సందేహించబనిలేదు.

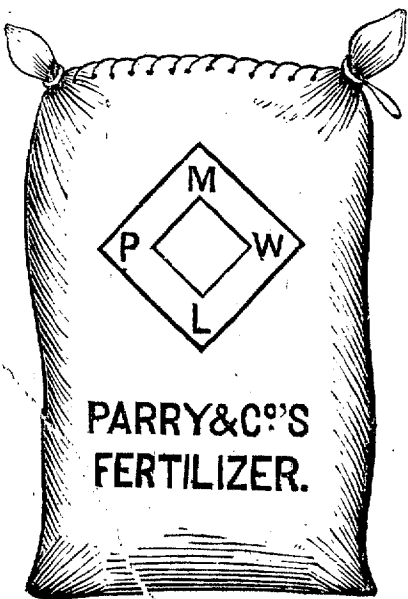
ఈ విషయమును తెలుసుకొనువారు మాగుంటూరు సోల్ యేజంట్లనుండి తెలిసికొనగలరు.

వరివైరు, గోధుమ, పత్తి, నీలి, చేరుసెగలు

నువ్వులు, ఆముదాలు, కుసుమలు రాగి, సజ్జ, జొన్న, మొక్కజొన్న,

ఎరువు పుస్తకములకును క్రయజాసితా మొదలగువాటికి క్రింద నుదహరించబడియున్న వైరిలనుమనకు వ్రాయవలెను.

చీనుకుర్తి బసవయ్య, మర్చంట్స్, సోల్ యేజంట్లు గుంటూరుసోల్స్, గుంటూరుజిల్లా.

తగిన యెరువులు !!

ఆకుకూరలు, గడ్డ, చొప్పవనైరా, అన్ని అపరదినములు చిలగడము బంగాళాదుంపలు, పసుపు, అల్లం, మినపకాయలు, నీరుల్లి, వెల్లుల్లి, వంకాయలు, ముల్లంగి, చిక్కుడుకాయ, బటాని పొగాకు, చెఱుకు, తమలపాకు, మిరియాలు, బొబ్బరిచెట్టు, లేయాకు, కాఫీ, అరటిచెట్టు, ద్రాక్షతీగ, అంజూరు, పంపరపన, సరకుచెట్టు, పొటకాయలు, గంజాయిచెట్టు, అనాసకాయలు, పూలచెట్టు, బాదంచెట్టు, అన్ని పాపతుల ఫలవృక్షములు, మామడిచెట్టు, దానిమృచెట్టు, గడ్డి

కాళహస్తిమాహాత్మ్యము.

రెండవ కూర్పు.

“స్తుతమతియైన యాంధ్రకవి ధూర్జటి పల్కుల కెల్లుగల్గెనీ, యతులిత మాధురీ మహిమ” యని శ్రీకృష్ణదేవరాయలచే క్లాఫింపబడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ సవరించి పెద్దయత్నములతో ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణమును సుభద్రావిజయ నాటకమువలె ముద్రింపబడినది. ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణ కృతికర్తలగు బ్ర. శ్రీ. వావిలికొలను సుబ్బరావుగారు వ్రాసిన టీకయు వీనికి జేర్చబడినది. ఇందు శ్రీ కాళహస్తి స్త్రీశ్వరునిపటము గలదు.

సగము కాలికో వెల 1-0-0 పూర్తికాలికో 1-4-0

ఆట ప్రతులొక్కసారి కొనువారికి 1-0-0 కు 0-4-0 ల వంతున త్రొసివేతుము. కలసినవారు.

శ్రీ రామజయమందిరము.

తిరువల్లి క్కేణి, మద్రాసు అని వ్రాయవలయును.

విజ్ఞాపనము.

చందాదారులు అడ్డెసులు వగయిరా మార్పుటకయి యుత్తరములు వ్రాయునప్పుడు పత్రికలు మాకు చేరలేదని వ్రాయువారు ఏయే తేదిల పత్రికలుచేరలేదో వ్రాయనియెడల జవాబు లొసంగుటకు వీలులేదు. గాన పత్రిక గానితేదిలు స్పష్టముగా వ్రాయవలయును.

కొందఱు విలేఖకులుకాగితము రెండు ప్రక్కలును జలుగుగా వ్రాసి పంపుచున్నారు. రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయయుచి విరళముగా కాగితమునకు ఒకవైపున వ్రాసి పంపుదురు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం. ప. సం.]

నోటీసు.

ముందు వారపత్రికకు చందాదారులయి ఇప్పుడు దినపత్రికకు చందాదారులయిన వారికి వారపత్రికతో నవశ్యములేదని వారపత్రికపై అప్పుతోవచ్చు పేరును చించి నెంబరుతో సహా పంపవలయునని వేడుచున్నాము. అప్పుడే వారపత్రిక బాబతువారికి బాకీయున్న సొమ్ము దినపత్రిక చితాలో జేర్చబడును. న్యవస్థాపకుడు.

కఫహరి.

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.

దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు. శైత్యమువలన ఏర్పడిన దగ్గు, శీతకాలమున ప్రబలించు దగ్గు, శ్వాసకోశముల నూత్న నాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బసము, తుయదగ్గు. దగ్గుకు సేవించవలసినమందు దగ్గువిధమును బట్టియుండును.

అమృతాంజనము డిపో, 9 జహంగీరుపీఠి మద్రాసు.

సత్యముగా మోసముకాదు.

గుణపడనివో ద్రవ్యమును ఖండితులుగా తిరిగి యిచ్చెదము.

ఒకానొక ఘోషయి మహాత్మునిచే చేయబడిన

మేహధ్వంసిని గజకేసరిమాత్రలు

ఈ మాత్రల సేవచే ఉష్ణవాయువు, మేహసంబంధ ప్రణాళులు, చెల్లికురుపులు మొదలగు మేహసంబంధసమస్త వ్యాధులు ధాతుసప్తము, ధాతు నీరైయుండుట, దేహజల హీనత మొదలగునవి నివర్తించి దేహోగ్యము, ధాతుపుష్టి సంభోగగుఖము కలుగును. సీసా 1-కి క్రయం రూ. 0-2-0

దేహపుష్టిబోషకము:—ఈ బోషకమును సేవించినవో దేహముచిక్కిపోవుటయు, బలహీనత, అశీర్ణము, అగ్నిమాంద్యము, నరములబలహీనత మొదలగునవి నివారణయై, జీర్ణ శక్తి, నరములపుష్టి, రక్తవృద్ధి, దేహపుష్టి, జ్ఞాపకశక్తికలుగును. విద్యార్థులకు, ప్రియమిత్రులకు చాల ఉపయోగకరము. సీసా 1-కి క్రయం రూ. 2-0-0.

మావిలాసము.—హాలపు దేవరమఠం సిద్ధాంతలు,

వారపనాల్లి, (బల్లారిజిల్లా)

